Массе а мехкий пролетареш, вIашагIкхета!

СЕРДАЛО

СОВЕТСКИ СОЮЗА КОММУНИСТИЧЕСКИ ПАРТЕ НОХЧ-ГIАЛГIАЙ ОБКОМА, НОХЧ-ГIАЛГIАЙ АССР ЛАКХЕХЬАРЧА СОВЕТЕИ МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ ОРГАН

«СВЕТ» Орган Чечено-Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров ЧИАССР

Газет арадуьл 1923 шера денз ◆ ШОАТТА, 28 АВГУСТ, 1982 ШУ. ◆ № 103 (6669). ◆ Мах 3 кеп.

КПСС ЦЕНТРАЛЬНИ КОМИТЕТЕИ СССР МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ

КПСС ЦЕНТРАЛЬНИ КОМИТЕТОН СССР МИНИСТРИЯ СОВЕТОН ТIАЬНЦАБ «БАХАЧА НАЬХА УНАХЦIЕНО ЛОРАЕЛГА ТОЛДАГА КХЫ ТIА ДЕЗАРИЙ ХЬАКЪЕХЬАРА» СОЦАМ.

Соцам тIа белгалдоаккх, унахцIено лораяра хьакъехьарча дешаех йола парте XXVI съезда решенеш, КПСС ЦК а Министрий Совета а соцамаш кхочушдара белгталара болх баьб партийни советски органаша, унахцIено лораяра органаша, министерстваша, ведомстваша, общественни организацеша.

УнахцIено лораяра дикъе партен правительствай чакхйоахача йоккхийча социально-экономически мероприятеша иниш хилийтай советски наьха унахцIено лораеча дика толамаш даха. Наьха сапна дегIаенай унахцIено лораяра материально-техническа база. 1976—1981 шерашка стационарни учрежденешка 243.8 эзар менги дукхагIа хиннаб, хIаьта 338.4 эзар менгега дIа а кхаьчаб, сменагIа 481.6 эзар саг тIаоаш йола амбулаторно-поликлинически учрежденеш хьалъяьй, юрта вIашагIъеллай — 1240 амбулатори. Дешара заведенешка кийчаьв 190 эзар совгIа лор, юкъерча медицински персоналах бола 508 эзар саг.

УнахцIено лораяра юкъханарча звенашка — поликлиникашка, сихха а дарза даргдоаца а медицински гIулакх деча учрежденешка, юртарча участкови больницашка а амбулаторешка а медицински новкъостал делга вIаштIехьдаккхара боарам лакклу, медицински практике тIа-тIа шерагIа пайда эц унахошта тоххам бира аппаратни, инструментальни, лабораторни методех. Йоккхий территориальни терапевтически а педиатрически а дарбан участкаш дIамагIа хулийт, уж лораша Iалашъелга тоаду. УнахцIено лораяра учрежденеша дукхагIа йоакхо ю бахача наха лазараш ца хилийтара а царна диспансеризаци яра а тIадерладаь гIулакхаш чакхдахара.

ДIахо дегIаденад специализированни медицински новкъостал делга. Кардиологическа служба вIашагIъеллай. Кхаламъяхеи берийн унахцIено лораелга тоадара гIулакхаш чакхдоах. Медицински кадраш кийчъяреи квалификаци лакхъяря система эргайдоахаш тоаю. Медицински учрежденей балха практикаа тIа-тIа шерагIа юкъеиууя IилмахоIша кийчъяь диагностикаи дарба дареи мерла методаш.

Цунна цхьана белгалдаьккхад, бахачи наха медицински новкъостал делга тоадара йола тороех бизза пайда ца эцага. Больницай, поликлиникай, юрташкарча амбулаторей, сихха медицински новкъостал деча учрежденей болх вIаштIехьбанъхачара профилактически болх бетара кхоачамбоацараш дIалдахията мела лел. Лазараш ца хилийтара лаьнъери Iилман тоххамаш доаттIача беса леладац. УнахцIено лораяра юкъъанарча звенеи учрежденеш вей хапарга медицински оборудованеца эшшаша тайпара кийчъдац.

СССР министерсташа а ведомстваша а, союзни республикай Министрий Советаша [illegible] санитарно а унахцIенон мероприятеи [illegible] планаш. УнахцIено лораяра объекташ [illegible] ханнахьа [illegible]. УнахцIено лораяра [illegible] препараташ [illegible].

[illegible]

СССР унахцIено лораяра Министерства [illegible] моттигаш [illegible] медицински [illegible] болх [illegible] дIадаьхадац [illegible]

цински персонало шиш служебни декхар доаггIача бесса кхоачаш ца деш моттигаш нийслу, цу гIулакха раьза бац баха нах. Медицински кадраш дIачIоагIъяра, царна эша къахьегама а жилищно-бытовой а хьалаш хьадара доаггIар дац.

Бахача наьха унахцIено лораелга дIахо тоадара парте XXVI съезд оттадаьча кертерча социальни декхарех ца а лоархIаш, КПСС Центральни Комитето а СССР Министрий Совето а союзни республикай Компартеи ЦК-аш, парте крайкомаш а, обкомаш а, союзни автономни республикай Министрий Советаш, халкъа депутатий краевой а областной а исполкомаш, министерстваш а ведомстваш а декхарийла яьй «Халкъа унахцIено лораяр дIахо а тоадара де дезарий хьакъехьарча» КПСС ЦК а СССР Министрий Совета а соцам тIа оттаяь заданеш кхоачашъяра болх дIахо бе, бахача наха медицински новкъостал делга эргадоаккхаш тоадар профсоюзни, комсомольски, кхыча общественни организацешта цхьана Iалашде.

Лазараш профилактака елга дIахо чIоагIдара, травматизм ца хилийтаь, гонахье цIенагIа хилийтара, къахьегама, быта, санитарни хьалаш тоадара, унахцIено лораелга а чIоагIъелга а советски наха санкетаме леладара теркам тIабахийта. Кхы тIа де дезар долда больницаш, поликлиникаш, амбулатореш, аптекаш, медицински техникана ремонт ю предприятеш, унахцIено лораяра кхьмола объекташ хьалъяра оттаяь планаш кхоачашъяраи уж ханнахьа эксплуатаце дIалдараи. Кулгалду унахцIено лораяра болхлой хьахорашлга тоаде, медицински кадрашта кхетам балара болх чIоагIбе, профессиональни а служебни а декхар кхоачашдара, бахачи наха медицински новкъостал дара дикала а культурана а хьалхара цар бехк гIолли лаьхбе, Советски Союза лора биьв дув харцбелга, унахолнка теркам тIа ца бахийташ а дог доацаш а хьежилга, шоашта бовча пайдана балха моттигах пайда эцилга цIенъаштта дIадаккха. УнахцIено лорайра учрежденей болх дукъхача наха бовзийтилга Iалашде, цар нуагалхоша бахача наха хьалхашка хан-ханнахьа отчеташ йойла, партийни а советски а организацешта унахцIено лораяра органий болх буцалба. Лораштa, юкъерча медицински персонала, формацевтически болхлошта, къаьстта юрташкарча унахцIено лораяра учрежденешка болх бечарна а деш, ашаш дола къахьегамен бытовойи хьалаш хилийтара мел эшар де.

Бахача наьха унахцIено лораяра балха эффективность лакхъяра, дега пхьений, онкологически, пехкий, эндокринни, нерзни, кхыдола лазараш ца хилийтара, уж ханнахьа хьаргелалахара, эффективни дарош дара, цамоташ хиина нах боля булургболаш [illegible] СССР унахцIено лораяра Министерствано а союзни республикай Министрий Советига а могиаьа.

Юрташкарча районашка унахцIено лораяра дола делга эргадоахаш тоадара, [illegible] дукхагIа хилийтара, сихха а дарза медицински новкъостал делга [illegible] мероприятеш чакхъяхалга:

амбулаторно - поликлинически учрежденей профилактически болх чIоагIбелга, [illegible]

[illegible]

габоахаш тоа а бе, кхуьш боагIаргштен кагирхоштен юкъе бу дарбан унахцIенон болх чIоагIбе;

дешы диха хи йоацача берий учрежденешка берашта медицински гIулакх дар тоаделга, берий унахцIенонга даим хьежара а унахцIенон мероприятеш чакхъяхара а къаьстта теркам тIабохийтилга Iалаш а деш;

пхьайтталагIча пятилетке а дIахо долхача шерашка а лакхерча дешара медицински заведеней, Iилма - тохкамий институтий, юкъерча дукъха профилаш йола больницай ларда тIа консультативно - диагностически поликлиникаш (отделенеш) дIашагIъехкилга;

территориальни поликлиникашка а медико-санитарни доакъошка а лакхерча дешара медицински заведеней а Iилма - тохкама институтий а лакъа гоязал йолча специалисташа баха нах хан-ханнахьа консультацеш телара тIанйбар, уж специалисташ юрташкарча дарбан - профилактически учрежденешка дIакхар Iалашделга;

1983—1987 шерашка республикански, краевой, областной больницашка дега-пхьаний лазарашта диагностика яра дистанционно - диагностически кабинеташ (центраш) вIашагIъехкилга, уж эшшача аппаратураца кийч а еш;

эггара хьалха юртбоахаме производстваи промышленни гигиенаи даькъе а хулнйташ, пачхьалкхей санитарни надзорах хьахулаш дар дукхагIа хилийта, даим эргайоахаш тоас санитарно-гигиенически правилаш нормаши, мел доагIар де юрта санитарно - эпидемиологически станцеш чIоагIъяра, цига районий юкъара лаборатореш а ехкаш.

Соцамо СССР медицински промышленноста Министерствои унахцIено лораяра Министерствои декхарийла ю шерра лелаеш йола медикаменташ дикка дукхагIа хьаелга, ритмично лоаттаелга, унахцIено лораяра учрежденеши баха нахи царца биззагIа Iалашбелга вIаштIехьдаккха. Дарба дара практике пайда эца еттагIа йола формен расфасовки йола дарба дара препараташ дукха арахецара де доагIар де. Оттаьча номенклатурагIен уж лоаттаяра договорни декхарегIен медикаменташ хьаяра планаш кхоачашъярах бола предприятеи кулгалхой бехктоккхам айбе. Аптечни учрежденеш дукхагIа хилийта, цар болх эргабоахаш тоабе, дIа-юкъ лела аптечни пункташ дукхагIа хилийта, дарба дара средстваех диналгIа пайда эца. Цамогаш барашта гIулакх делга тоадареи дарбан - профилактически учрежденей медицински персонали болх атгача бахкареи дукъа дIамигача механизацен средстваш дукхагIа арахеца.

СССР лакхерчен лаьрхIача юкъерчеи дешара Министерстваша, СССР унахцIено лораяра Министерствана тIедиллиа студенташи дешархоши Iомабеча хана практически кийчбелга тоадар дега а кхоабаш лакхерчен лаьрхIача юкъерчен медицински дешара заведеней дешара планаши программаштен тIа тоадараш де.

СССР министерстваштен ведомстваштен, союзни республикай Министрий Советашти [illegible]

Союзни республикай Министрий Советашта тIедиллиа 1981 — 1985 шерашка [illegible]

(Чаккхе [illegible] агIо тIа).

Кхачан программа кхоачашъеш

ЯХЬЕ БАЬННА КЪАХЬЕГ

Грозненски района «Загорский» совхоза дукха лаьрзIа доле хьайбаш кхебара а дорстадара а специализаци болаш ю. Ялх эзар гаргга бежани шийтт эзар хьакхи чу а оттаяь кхабаш лат цига. Царал совгIа ши эзар гаргга жа а да цу совхозе лелаеш. Лоацца аьлча, дукха хьайбаш ла цу совхозе къахьегамхоше Iентара дака деташ.

Цу гIулакха лаьрзаIа оаргагIа а баьнна шоай ма тулла доакъар кийчдеш бlаьх совхоза шинна а отделенера болхлой. Укх шера пленагIа хьаьна а гIома а тайп-тайпара доакъар 31 эзар тонн гаргга кийчде дезаш ба уж. Массехк бутт хьалха дIаболабаьб цар из Iалашдара болх. 25 августе хьаIаетташ шин отрядерча механизатораша 6550 тонн силос, 753 тонн йол, 2710 тонн ча, 98 тонн баьца хьоар кийчдаьд.

Доакъар кийчдара мел эшар: комбайнаш, автомашинаш, дIайхина культураш лелаш ба совхоза къахьегамхой. Къаьстта дика хьийкъай силоса лаьрзIа укх шера дIайийна хьамкIаш. Ши эзар гектара тIа хьалкхеьй уж механизатораша. Цар хIара гектара тIара 150 — 170 центнер моша доакъар доаяз. Шортта кхы тIа йол кийчъя торо хулийташ дика хьийкъай эггарцати суденеш хьа баьцаш а.

Хьинара хьаьзег доакъар кийчдара боалхача совхоза механизатораша, «Чечнистройтранс» объединенера «Красный молот» аьлча заводерен командировка баьхача шофераша. Юкъера [illegible] хIара дийнахьа ала бIаь тоннага дIакхачаш доакъар кийчъду цар. Механизатораша шоай комбайнашца [illegible] дIакхузь из шофераш [illegible].

Царна юкъе белгалбаьннаб совхоза механизаторш Омаровгlар да Вахи воI Хьамзати, Даутовгlар вошарий Зарауи Аьалуи, «Красный молот» шофераш Комиссаров Александри Парфенов Виктори, «Чечнистройтранс» объединенера шофераш Абдулмуслимов Хьамзат, Канмов Iиса, Сатабаев Альби, [illegible]. ХIаьта царна юкъе хьаьрмача социалистически яхье хьаьнала хьийкъай эггара дукхагIа хьаьл [illegible] механизатора Омаров Хьамзатен эггара дукхагIа рейсаш яьча Абдулмуслимов Хьамзатен. Царна карара кара тела цIа вымпелаш енний, хоам беш цу болхлой сийна «Молния» а арайийцай. ХIаьта цу толам баьккхача кьоначa механизатора Омарова сий деш совхоза конторе хьалхешка урагIа хьийта къахьегама сийлен баьракх а агIа.

Белгалдаккха доагIа дIадехача шера шоай юртера 10 класс чакхачуя тIаьхагIа курсаш а яьза Омаров Хьамзатех механизатор хиннилга. Иштта шийла къахьегама кхыьна кьона вахари бахаш болча наха эггара эшшагIа доле хIама хьакхоллача юкъа а дикьа цо цхьа декъа а дIалацца [illegible] вIашт хилар хьаьвоззаш дIаволавеннав Хьамзат.

С. ТОВСУЛТАНОВ.

СУРТА ТIА: (аьрдехьара аьттехьа) «Загорский» совхоза кьона механизатор Омаров Хьамзат, «Чечнистройтранс» объединене шофер Абдулмуслимов Хьамзат.

В. ЕЛИЗАРОВА сурт.

Сентябрь бетта чотагIа

«ХIара балха дийнахьа хьадер дукхагIа хилийтаI» аьача девизагIа шерра социалистически яхь йоаржаьча Малгобекски бурув тоxара балхий управленерча бурув деттача бригадех дунихаараш тIеххкоачашдеш хьакоагIа шоаш укх юбилейни шера тIаница социалистически декхараш. Царна юкъе а къаьстта дика болх беш хилаpца белгалъяьнна я Попладзе Гурами Григорьевич корта паттача № 923 нолча буровой коллектив. БарзI бетта план тIехкхоачаш а яь, хIанзалехьа ши бIаь метр бурув текад цо. Бурув тоxара сувал лакхьарах, химически реагенташ, электроэнерги, кхьола материалаш кхоарах, бурув деттача оттаьа бизза пайда мибарах укх шера пачхьалкхенна 309 эзар сом пайда баьб цу бригада бурувдеттараша.

Иштта дика кьа а хьегаш, аьхьа хьалха латташ а буровой начальникаш Заев Анатолий Ивановичи Степанян Арарат Григорьевичи керта латтача шин буровой коллективаш. 26 августа кхачалехьа барзI бетта заданел совгIа 150 метр бурув текад цар. Царал дукхагIа тIехьаьсаш цу Касьянинко Анатолин Николаевичa кулгалдеча № 172 нолча буровой коллектив а. Бурув тоxара барзI бетта план кхоачашьярах рапорт деннад цо 26 августа.

* * *

Къаьстта дика хьаьхаг укх шера «Старогрознефть» НГДУ коллективо. Мехадаьтта деннара 8 бетта план 26 августа кхоачашьяьй цо. Бутт чакхбале кхедисача деноша планагIа лаьрзIачул совгIа цо доакхтаргда 63,5 эзар тонн «Iаьрма дошуъ». Товарни продукци мехьала дахара план занел дикь ди хьаьла кхоачашьяьй НГДУ мехадьатаxоша. Заданел тIехьаь цар мехьала бизза барзI цхьа миллиони 180 эзари гаргга сома мехьа продукци.

Шоаш тIаьица дикадараш дийна тIехьхоачаш а деш, социалистически яхье хьалха латташ а укхаьа Кузьмин Анатолий Владимировичи Сорокатарин Николай Ивановичи корта латтача мехадаьтта хьала бохьа ча цхьаьни коллективаш. Еришке управлене ча махьаьлагой дикьан ча хьаьна тIа даьккхача мехадаьттах дукхагIдар цар делла ход.

Б. ДОШМАРАИЕВ.

КЕРТТЕРА ЙОАКХО — ДОАКЪАР КИЙЧДАР

Тха совхозе доккха дакъа дIалоац хьайбаш леладара гIулакхо. 2000 бежан да оаха леладеш. Цхьабакъда, хьалхарча шерашка хьайбаш боаэам массаза а тIехьабусачарех бар тха. Соахна а укх шера хьалхарча кварталах а совхоза маганзар пачхьалкхенга хьайбан продукци йохкара йола планови заданеш кхоачашъе. ХIана? Цун керттера бахьан дар хьайбиш лерттIа доакъарца Iалаш ца дар. Цудухьа укх шерп боккха теркам тIабахийтар оаха доакъара база чIоагIъяра. Цу гIулакха лаьрхха вIашагIъеллар доакъар кийчдара йола отряд. Цунна дIаслар мел эшаш йола техника, динагIбола болхлой. Доакъар кийчдеча производства юкъейоалайир керда штатни единица — директора заместитель. Вешта аьлча, хIана доакъар кийчдеш иний къаьстта отрасль я совхозе.

Укх шера оаха лаьрхIад 1200 тонн йол, 1800 тонн сенаж, 13 эзар тонн силос, 200 тонн баьца витаминни хьоар, иштта дукха брикеташ, гранулаш кийчъе. ХIаьта тхоай доп кхоачаш а деш хьадоагIа тхо. Поли сенажи кийчъяьи 2138 тонн. Йол кхы а дIадо «Ялхарой механ» хьокхаш къаьстта бригада я тха. Иштта кийчдаьд 150 тонн витаминни хьоар. ХIанз шерра дIадолидаьд оаха силос кийчъяра балхаш. Еррига 400 гектара тIа дIайийнадр оаха силоса лаьрхIа поли хьамкIаш. Царех 170 гектара тIара ярааш хьа а хьекха кIоагашка чуелла даьннад тхо. Хьукьам лакха ба. Ilaш 170 центнер йолаш хIара гектара тIара 250 центнер силос хьакха вIаштIехьдоал тха комбайнерий. Цо торо хулийтаргьа аьнна хет тхона укх шера силос кийчъяра план дикка тIехкхоачашъе. ХIанзалехьа кIоагашка чуеллай 6.5 эзар тонн. Силоса хьамкIаш чуэцаш бола болх ипатовски хьисапе вIаштIехьбаьккхаб. Кхай тIа болх беш вoрхI комбайн я. Дика къахьегаш, массаза шоай дийнахьара нормаш 140 — 150 процент кхоачашъеш ба комбайнераш Шарипов Iаддал, Ибишов Дауд, кхыбараш. Тха комбайнерий техникага лакха овсарле йолаш болх байтарах силос кхай тIара кIоагашка дIаккхухьа шофераш ба. Царна юкъе къаьстта хьинаре къахьегарца белгалбаьннаб Такаев Адам, Ибрагимов СаIид-Махьмад, Хаджиев Аьхьмад. Царех хIаранe дийнахьа 15—16 рейс е вIаштIехьдоал.

Кхай тIа тхона хьаккхуьа бIайха, чам болаш бола кхача. Укхаза ю оаха агрегаташта доаторца заправка а. ЛерттIа лелабу шоай болх технически гIулакх дара йолча звенос. Комбайнераш санна IуьрйIна сарралца кхай тIа хул механик Сулейманов Зайндин, сварщик Морозов Николайи. Уж эшшача хана кийча ба агрегат ехa моттиг нисъелча комбайнера новкъостал де.

Цу хьакъехьа цхьа масал доаладе безам бар са. 23 августа хьажкIаш тедаш йола аппарат цIаьхха еха а еха комбайн сецар са. Кхы ха йолча хана из тоаеш дизза балха ди доаде дезаргдар. ХIаьта укхаза цу гIулакха ремонтникаша ши сахьат хиллал а ха йоаянзар. Цудухьа балха ха зехьа ца йоаеш, хIара сахьата, минута бизза пайда а пайдеш болх бе вIаштIехьдоал комбайнерий.

Совхоза партбюрош болхлой комитетон хIара дийнахьа кхай тIа ю баьча балха итогаш. Яхье котало яьккхарашта дIалу аьчан премеш, карара кара тела ЦIе вымпел. Ала доагIа, комбайнерашта юкъе яхь шерра аьржалга. ЦIе-цIе яхье хьалхале лелао гIерташ къахьегама къовсаме айтта тIа-тIа балха темпаш лакхъеш хьамтIа хIара механизатор. Масала, 21 августе карара кара тела ЦIе вымпел дIаслар Шарипов Iаддала. Цхьабакъда, шолагIча дийнахьа бачи оаха итогаш йича гучадальлар са хьокхам цуичуа лакхагIа хиннилга. ХIаьта карара кара тел ЦIе вымпел са комбайна тIа лела [illegible]. Иштта тхоайла яхье а [illegible] на, хьинар айденна дIахьу оаха силоса хьажкIаш чуэцара балхаш.

Йоакхо еш, технологеха хьежжа леладу оаха силос кIоагашка чуйоллара гIулакх. Цун дикалга тьожаш массе хана а кIоагашка юкъе хул совхоза депутатски поста юкъе вовгIаш йола депутат. Силос кIоага чу [illegible] хана из вIашагIъяю генарашца. Цунна вIашагI а эьн кIоага чу елла силос хьаьбаша чам болаш юаргья аьнна хет сона.

ТIа-тIа лакхлуш воагIа совхозе силоса хьажкIаш чуэцара балха темпаш. Еррига машинаш эза а эзе чекха силос чуйоллача кIоага чу Iойоассаю. Цига Iоадоассадаьча мошала доаькъа цахаддаш трамбовка еш ба шоай С-100 маркa йолча тракторашца Ибрагимов Хьамиди Муртазалиев СаIид-Махьмади. Дикеи сихеи лоархIабу уж шоашта тIадиллача декхарах.

Лоацца аьлча, совхоза хьайбаш леладерашта укх шера доаханна дIаьлa шортта силоси кхьдола хьаьна хIамаш юкъейола доакъари хургда.

Цул совгIа, тха механизатораша хIара дийнахьа совхоза шуриI фермашка [illegible] тадаь латтача [illegible] дIаккхухь моша доакъар, концентраташ. Цунга [illegible] ма долаш лул йола [illegible] а тIаккхеташ я. ХIанз дIадахача шерашца ийсйича хIара дийнахьа 1400 килограмм дукхагIа [illegible] шура йохк тха хьайбаш леладераша.

А. ХАЧУРАЕВ,
Ачхой - Мартановски района «Самашкински» совхоза комбайнер.

Дика хувцамаш хиннад

ХьалхагIа КПСС Сунженски райкома заседанеша, совещанешка чIоагIа дукха критика йора Кирова цIерагIча колхоза хьайбаш леладерашта. Ала доагIа цо воагIаш еш хиннилга. ЦIеяьта йоаниххар шура, жaхарш йуй дикал а, цIелнга хулар [illegible] Iаьсай. ХIаьта, цар [illegible] балхаха хьежача [illegible] ца цу критиких пайда баьниза. Укх шера болхаьма хьайбаш леладерашта [illegible] хьокхамаш гIодухтаьд. ЦхьайттаалагIча пятилетка шоллагIча шера хьалхарча ялх бетта [illegible] вIашагI [illegible] районе хьалхара моттиг [illegible] Кирова цIерагIча колхоз. ХIара [illegible] бIаь латта тIехьарa 102 Iаса [illegible] 100 мошна тIехьара 120 Iаьхари [illegible].

[illegible]

И. ЧАПИХАИ.

КПСС ЦЕНТРАЛЬНИ КОМИТЕТЕИ СССР МИНИСТРИЙ СОВЕТЕИ

(Дийсталоалар. Долалур 1-ча оагIо тIа).

медицински гIо деча станцеи подстанцей сеть шеръелга Iалашде.

Оттадь да 1984 шера 1 январе лела сихха гIехьа вахи йиш йолаш медицински гIо деча станцей (отделеней), санитарни авиаце станцей плановни сихха консультативни гIо деча отделеней юкъерча медицински персонала кхы тIа а льготаш (цу балха тIа цхьаьнаI болх бара стаж йолчарна хIара бетта алапена надбавка е а кхы тIа а кхо ди отпуск яла а).

СССР министерствашта ведомстваштеи, союзни республикай Министрий Советашта мукъа беннаб производственни объекташ хьалхьохьальча капитальни вложеней чотагIа родильни цIеноц, кхалнакъа консультацеш, берий поликлиникаш керда хьалъе а йолаш йолчарна реконструкци е а.

СССР унахцIено лорадра Министерстваней СССР медицински Iилмай Академеней союзни республикай Министрий Советашца, министерствашци ведомствашцен, хIаьта ишта ВЦСПС-ей ВЛКСМ ЦК-ей цхьана тIадиллад СССР Госпланаца, Iилманей техникаией йолча СССР Пачхьалкхен комитетаца, къахьегамаи социальни дешаштеи йолча СССР Пачхьалкхен Комитетаца дага а баьккха 1983 — 1984 шерашка отта а яь лазарашта профилактика елга чIоагIдарен 3и хача наьха могашал чIоагIьярен балхий комплексни программа 1990 шерага кхачалца йолча хана чакхъякха. Из деш оттадь да къахьегама хьалаши из лорабари дIахо тоаде, ханна болх бе цу могаш хилар, профессиональни лазараш хулга, производственни травматизми инвалидности лохдара, гонахьара Iалам унахцIенагIа хилара, баха ках гигиенически хьалхсобара, къаракъаш гIехдаьха меларашта общественни воздействи яра гIулакхаш чIоагIдара, хIаьта ишта болх бе могаш хилар лохдечен могашал толхаечен кхычча зеннерча оамалашца къовсам лоаттабар чIоагIдара гIерзаль санитарно-унахцIенон мероприятеш чакхйоахилга. Бахача нахага хьинаре спорти делгIадоаладе, дукха наь физически культурен спорти лелаеш хулга юкъедоаладе, санатореш-профилактореш, туристски физкультурно-спортивни базаш хьийна унахцIено тоаю уч ... дукхагIа хилийта, царех пайда дикагIа эша.

СССР унахцIено лораяра Министерствана а СССР медицински Iилмай Академена а тIадиллад СССР Iилмай Академе дакъа а лоацаш 1983 — 1985 шерашка легапхьални, онкологически, пехкий, эндокринни, нервно-психически, кхыдола лазараш тайп-тайпарча Iалама-географически зонашка хилара бахьанаш тохкилга шерде, парна хьалхагIа профилактика яра Iилман лардаш, хьалхагIе а диагностика а дарба а дара, берийн кхуыш боагIарийн могашал чIоагIъяра дикагIйола методаш оттае.

Дукхача нахага профилактика яра дукъа хьажар, бахача наха диспансеризаци елга, лазараш хьалхаьаIа гучахилар а цамогаш бараштa дарба дар а Iалашдар дукъа сояам тIа оттадь да медицински микроанализа методаш средствашт белгалъелга а юкъейоалаелга а, хIаназа клинико-биохимически тохкамаш чакхдахара эша приборашн реактиваши дукхагIа археца, цуина лаьрхIа эша лабораторни оборудовани хьаелга делIадоаладе. ПоагIйоагIача министерствашеи ведомствашеи ладаиеш оттадь сихха гIехьалаха йиш йолаш медицински гIо деча учреждепештеи амбулаторно-поликлинически учреждениештеи хьожиара унахцIено лораяр специализировании санитарни автотранспортаца, диспетчерски аппаратураца, медицински техникаца Iалашъяра. СССР дулхен шурийн промышленности Министерствайа, СССР кхачаи промышленности Министерствана тIадиллад диетически продукташи берий кхачана лаьрхIа продукташи дукхагIа арахеца.

КПСС ЦК-ои СССР Министрий Советои СССР министерствашн ведомствашн, союзни республикай Министрий Советаш декхарийла хьа ВЦСПС-на, профсоюзий Централни Комитеташей республикански Советашеи цхьана санитарни правилаши нормаши, къахьегама кхерамален стандарташ чIоагIа делаярах балхахой къахьегамеи салаIарен хьалаш дIахо тоадара тIаерааль могашал тоаяра мероприятеш чакхъяхарах бола предприятей, организацей, учреждеией кулгалхой бекхтокхаз айбе, юрта нах бахача моттигашта планировка еш а уж хьалъеш а къаьстта уйла тIаяхиита гигиенически нормаш лелаяра, могашала зе деш йолча оамалашца, къаьстта алкоголизмацен гIаьле озарцен къовсам лоаттабечара къахьегама коллективай лоархIам айбе, предприятешка, организацешка, учреждеиешка аьттув бола нравственно-психологически хьал оттаду болх чIоагIагIа бе; предприяти социально-экономически делгIайоалара планашта балхачоI лазарашта профилактика ярен могашал чIоагIъярен, производственни травматизмаи профессиональни лазарийи боарам дIахо лохбара мероприятеш юкъейоалае; городашкарча деша лаха ха йоагIача учреждениешта, берий цIеноштеи пионерий лагерашта лаьрхIа загородни дачай сеть дIахо шеръелга Iалашде, школашка, деша лаха ха йоагIача берий учреждениешка, пионерски лагерашка чоалхане довна спортивни гIирсаш площадкаш хьаеш лепии лаха ха йоагIача берий учреждениешта, школашта, профессионально-технически училищашта лаьрхIа мебель, хIаьта ишта дешара-производственни практикана хилар за яргIоаца дIамига габарит йола техника, инструменташ, тренажераш, кхыйола оборудовани дукхагIа хьае.

ГIулакх хьаштдолча ведомстваштеи общественни организацештеи тIадиллад гигиенически знанеши навыкаши къаьстта бераштеи кхушбоагIараштеи юкъе дIайоаржаяра болх чIоагIагIа бе, санитарни актив сийчъяр тоадара а профилактически мероприятеш чакхъяхара из шерагIа юкъеолара я Iе лоагIар де, бахача наха гигиенически кхетам дуча телевиденега, радиога, киноге, культурно-сердалон учреждениешка хьинарегIа дакъа лацийта.

Бахача наьха лазарашта профилактика яра, могашал чIоагIъяра, йоагIаш йола мероприятеш оттаеча а чакхйоахача а гIулакха юкъе министерствашта, ведомствашта, общественни организацешта беш болча балха координаци яра, цу дакъе Iоаль опыт хьегульяра а дIайоаржаяра а дукъа СССР унахIено лорара Министерстве хьакхоьл ведомствашта юкъера Совет.

* * *

КПСС Централни Комитет, СССР Министрий Совет чIоагIа тешаш я союзни республикай Компартей ЦК-аша, парте краевой областнойи комитеташа, союзни автономии республикай Министрий Советаша, халкъа депутатий краевой, областной Советий исполкомаша, министерствашa, ведомствашa, профсоюзий, комсомольски, кхыча общественни организацеша, унахIено лораеча берригача балхахоша КПСС XXVI съезда, КПСС ЦК ноябрьски (1981 ш.), майски (1982 ш.) Пленумий решенеш толаме кхоачашъяр Iалашдергхилараха бахача наха хулача лазарашта профилактика дукхагIа яра а советски наьха хьинаре творчески вахар дIаьхдара а дикза даргдоаца гIулакхаш дергхиларахи.

«Чечингобульбыт» объединене коллективе лоархIаш а сий деш а яа кога гIирс беш йола пхьар Улаир Кайхаров. Шийна балха башха дика говзачи хиларал совгIа къонача болхлой хьехамча а, коллективна общественни вахаре хьинаре дакъа лоацаш а яа из. Ше Iоаль балха опыт камаьрша дIалу цо предприяте къахьегаш болча кагирхошта.

СУРТА ТIА: У. Кайхаров шийна балха тIа.
З. БАТЧАЕВА сурт.

«Терек» яхача мебельни хьун хIамаш еча объединене къахьегача наха юкъе цIи хеза болхло я цхьоалагIча филиала отделочни отделене болх беш йола Воцуева Аймани. Ше укказа къахьегача 16 шера коллективе шерра яьржача социалистически яьье даим хьалха латташ хьаенай Аймани, цудухьа тамашийна дац коммунистически къахьегама ударник йолча болхлочoа «Знак Почета» яха орден сийна хилар а чот а йоацаш дукха сийлен грамоташи ахчаи премешн тиина хилар а. Дукха ба цехе ше хьехамча хиларга хьежжа Аймане болх бе Iомабаь кагирхой хIанз хьинаре къахьегаш.

СУРТА ТIА: А. Воцуева.
Н. ИЛИЕВА сурт.

Политдешара системе: кердача дешара шера кийчо еш

СОВЕТСКИ ВАХАРА СОВЛЕНАШ ХЬА А ХЬОКХАШ

Марксистско - ленински образоване системе 1981—1982 дешара шу КПСС XXVI съезда решенеш вахаре кхоачашъяра, СССР а НИАССР а юбилеешта дахама доагIа накъадахара хьа хьегамхой сарпагIбахара тIадийна а долаш чакхдаьлир. «КПСС XXVI съезда решенеша хьежна партийни денар дIахо толлар» дIадехаш бола КПСС ЦК сошам практически кхоачашбу шу дар из.

Политически а экономически а образоване системе тайп-тайпанча формаша чулацаяр 231,7 эзар саг. Царех 49,4 эзар саг партийни системе дешаш вар, 18,4 эзар — комсомольски политически дешаре, 135 эзар совгIа — экономически образоване системе.

Дукхи теркам тIалоаттабаьб чакхдаьннача шера К. Маркса, Ф. Энгельса, В. И. Ленина теоретически тIехьале, КПСС XXVI съезда материалаш, документаш, Л. И. Брежнева, парте кулгалхой произведенеш Iомаяра.

Марксистско - ленински теори Iомадеча школашка, семинарашка дешаш бола коммунисташ 1981—1982 дешара шера хьалха хиначул 17,4 процент дукхагIа бар.

Республикерча ерригача районашка къонача коммунистий школаш вIашагIьехкай. Коммунистех кхоалагIа дола дакъа хIаране ши-ший план а йолаш, семинарашка революционни теори Iомаеш хиннаб. Тоабаьб партийно-боахама актива школай болх а. 1500 партийни, советски, боахама кулгалхоша Iомаяьй «В. И. Ленин. КПСС кхоми хьурмати дарах» йола курс. Ишта 1000 совгIа саг хиннаи социалистически революцехи пролетарски интернационализмахи дола К. Маркса, Ф. Энгельса, В. И. Ленина балхаш Iомадеш. Интернациональни, патриотически, атеистически кхетам балара дешачи Iомадеш хиннаб республике вIашагIъеллача 242 школашкеи семинарашкеи.

Политдешара ерригача школашка кхы тIа Iомальй КПСС ЦК ноябрьски (1982 ш.) Пленума материалаш, СССР профсоюзий XVII съезде, ВЛКСМ XIX съезде новкъоста Л. И. Брежнева даь къамаьл, КПСС ЦК майски (1982 ш.) Пленума документаш.

Республика партийни организацеша дукха болх баьб партийни дешара системa арганкха тоара. Цо торо еннай коммунисташ, парте боцараш производственни а общественни а декхараш дикагIа кхоачашдара юкъеола.

Партийни дешара системе лоархIаме моттиг дIалоац Iилман коммунизма лардаш Iомаеча школо. Укказа дешаш хиннав 4292 саг.

Партийни дешар тоаларах бола КПСС ЦК соцам кхоачаш а беш, парте горкомаши райкомаши хоалам болла мероприятеш уяттa а еш, чакхъяьхай. Дукха болх баьб республике пропагандисташ хьалохаш, уж Iомабеш. 7000 пропагандистех 97,8 процент лакхера а йистелкхаяза лакхера образовани а политически болх бара йоккха опыт а йолаш бя. Школай а семинарий а кулгалхошта юкъе 200 совгIа партийни балхахо, 1340 предприятей, учреждений кулгалхой бар. ДукхагIбола пропагандисташ гIулакх довзаш, идейно - теоретически боарам лакха болаш чакхйоахаш хиннаб занятеш.

Ишта идейно - теоретически а методически а боарам лакха болаш, ладугIараша пайда эцаш занятеш хиннай Назрановски района «Октябра 10 шу» яхача совхоза (пропагандист М. А. Чумаков), маьлх еча завода (пропагандист Х. М. Местоев), «Госкомсельхозтехника» РО (пропагандист Х. Х. Пугиев), райпо (пропагандист В. Б. Баркоева) кхыча марксизма-ленинизма лардий школашка.

Къаьстта дика занятеш чакхйоахаш хиннай «Октябра 40 шу» совхозе вIашагIъеллача марксизма - ленинизма лардий школа пропагандист, КПСС райкома член, совхоза керттера агроном М. А. Чумаков. Цо методически кийса кийчъеча занятешка ладугIараш безам болаш уж. Укказа уж Iомабу мехка а доалол дехьа а хулача событешта доагIа мах бе. Программни материал коллективана хьалхашка латтача декхарашца массаза а киаза хул. ХIара занятига саг уйла е, кердадар творчески лаха Iомаеш чакхйоахай. Укказа Iилман коммунизма лардий школе деша багIачарех дукхагIбараш политинформатораш, агитатораш, лектораш, докладчикаш ба. Цар хьинаре дакъа лоац района общественно - политически вахаре.

Ишта Сунженски районе а дукха ба опыт хьаэна мегаргйола пропагандисташ. 1957 шера дена пропагандист а йолаш хьайоагIа XIX партсъезда цIерагIча колхоза керттера экономист Б. Е. Червинская. Соахка цо кулгалдеш хиннача семинаре дешаш 18 коммунист вар. Царех дукхагIбараш — фермай, бригадай, цехий кулгалхой. Пропагандиста дукха теркам тIалоаттабу хIаранеца къаьсттa къаьста беча балха. Iомаеча темах дикагIа кхетаргболаш ладувгIараштa практически занятеш лу. Цох бернат доал. Укх семинарски группе дешаш бола ладувгIархой партей правительствай политика наха дIайовзиташ ба.

Дика пропагандисташ дукха ба Малгобекски районе а: С. Н. Лечаев — ВГПЗ керттера технолог, Муталиев — «Малгобекнефть» НГДУ керттера геолог, Н. П. Мезин — «Кавказ» яхача кочсий совхоза зоотехник, А. Т. Герасименко — «Кавказ» совхоза рабочкома председатель, дукха кхыбараш а.

Цуина цхьана цхьайолча партийни организацешка политдешар вIаштIехьдоаккхача дукха кхоачамбоацараш долаш, теори практикаца ца ювзаш моттигаш хиннай.

Дукхача парторганизацешка хIана а вIаштIехьдаькхадац лерттIа теркам тIа а ухийташ первоисточникаш Iомаделга. ХIана а ба цхьайолча министерствай, ведомствай, профсоюзни комитетий кулгалхой экономически дешар дакхха дезаза тайпара вIаштIехь ца доаккхаш.

Сунженски, Грозненски, Советски районашка Iома а еш, шерра дIайоаржаяц дикагIболча пропагандистай опыт. Партийни комитетий заседанешка, партийни собранешка кIезига дувц марксистско - ленински дешар тоаделга.

Керда, 1982 — 1983 дешара шу дIадолалургда бергийа а мохк СССР хьаьь 60 шу дузаш накъьоакха кийчлуча хана. Советски наха хьинари ииэн ца кхобеш къахьегаш юбилейни шера тIаьнца социалистически декхараш кхоачашдара. Политдешара системе Iоманьча теоретически знанеш практически пайда эца да деза. Занятеш идейно - теоретически боарам лакха болаш чакхъякхара цIенхаштта оарцагIьела еза партийни организацеш.

Партийни организацешта, ладувгIараштa, пропагандисташта шерра фокво еннай шолашта балъаьла хета дешара тематика, формаш къовсае. Партийни дешара системе вIашагIиохкарга къонача коммунистий, марксизма-ленинизма лардий школаш, Iилман коммунизма лардий школаш, теоретически а методически семинараш, партийно-хозяйственни а идеологически активa а [illegible] марксизма - ленинизма университет.

Комсомольски просвещене системе болх беш хургья къонача ленинцай марксизма-ленинизма лардий, общественно - политически знаней школаш.

Экономически образоване системе хургья коммунистически къахьегама, хоалам болча экономически школаш, экономически семинараш.

Кердача дешара шера Iомаергья К. Маркса, Ф. Энгельса, В. И. Ленина идейни тIехьале, КПСС съездий пленумий соцамаш, ноя Л. И. Брежнева, парте кхыча кулгалхой произведенеш. ЧоагIа теркам тIа а бохийташ массанахьа Iомаергья КПСС ЦК майски (1982 ш.) Пленума решенеш, цигача ноя Л. И. Брежнева аь доклад. Партийни дешара системе шерра моттиг дIалоацаргья къахьегамхошта интернациональни а атеистически а кхетам балоро.

Экономически образоване система школашка Iомаергья укх таппара йола курсаш: «Кхом белга — коммунистически оамал», «Технически прогресси экономикеи», «СССР Кхачан программа». Экономически семинарашка Iомаергья: «Агропромышленни комплекса экономически механизм», «В. И. Ленин кхоми хьурмати дарах», «Iилман - технически а социальни а прогресс сихъяра наьнъаш», кхыраш.

Къаьстта теркам тIабаккхийта беза пропагандисташ теоретически а методически а кийчбара, хIана аьлча партийни дешара системе из керттера фигура йоландаь. Цуй политически кругозор, нравственни сибат, дикнарах тийша да деррига а. Партийни организацей керттера декхар да уж хьа а хержа, школашка дIаикибелга, хадаьиза цар пропагандистски говзал лакхъелга. Ишта бехкевоакме долча гIулакхе шерагIа пайда эца беза методически советии, политически просвещене кабинетий, информаци органий торонех.

Хадавза йоакхо е еза пропагандистий, ца воагIаш йоли общественни поручеиеш а телаш, сов дукъ тIадехка мегаргдац царна.

Партийни дешара боарам лакхбе эша иц дешара-методически база, эшаш йола программаш, пособеш, йоадам болла методически рекомендацеш, разработкаш йоалаш. Цу гIулакха хьалхагIе а уйла е еза.

Марксистско - ленински образоване системa болх дIахо тоабара шерра пайда эза беза СССР хьаьь 60 шу дзара еча кийчонах. ЛадувгIараш теша а беш, хьахьоле беза марксизма - ленинизма дуне эргадоаккхаш бола ииз, Iилман коммунизма теориа практикех дегIайахуачара вай парте, КПСС ЦК Генеральни секретара ноя Л. И. Брежнева юкъехьна доккха творчески дакъа. Занятешка дIайовзийта еза [illegible] шара тIехьа йола КПСС ленински аратьара политика, советски халкъ [illegible] исторически общность хьа а [illegible] уйлага къаьста дIахьокта деза.

СССР хьаь 60 шу дезарна дузадаллча кердача дешара шера [illegible] йолча формашка [illegible] «Кортмукъача республикай [illegible] Союз» [illegible] занятеш [illegible] чIоагIа кийчо е еза. Пропагандисташ Iалашде еза [illegible] материалашца, [illegible] пособешца, технически средствашца. Деррига а [illegible] КПСС ЦК майски (1982 ш.) Пленума [illegible] кхоачашъяра.

Л. КОДЗОЕВА.
КПСС Нохч-ГIалгIай обкома политически дешара цIем заведующего заместитель.

Тхапцига хьоашалгIа да «Советская Россия» яха газет

ДОККХА ДЕКХАР

Ер шу белгала да йоккхача политически событешца, хIаьта «Советская Россия» майсе а оагIоракъара тохк КПСС ЦК майски Пленуме кийча а хинча а чIоагIъяь Кхачан программа. Юкъара политически газет гIа-гIа дукхагIа хьештдолаш хул, хIаьта хIанз «Советская Россия» хIара денна кхо миллионал совгIа тираж йолаш арадул. Редакцехьа почта а ишта [illegible]. Масала, [illegible] 125 эзар письмо [illegible]

лаш, принципиальни а талант йолаш а бола дукха авторараш. Цо торо еннай тхона шерра общественноста юкъеш а гIулакх доагIача организацешен ведомствашен доагIаш дола жоаш луш а, къахьегамхоша бIаьш а эзараш а письмош укийташ а йола материалаш газета тIа яха, цирна Къулбаседа-Кавказски регионера араш а йолаш.

Газета теркама кхьмотиге а Росс[illegible] центральни районаши Къулбаседен индустриальни аграрни арданхара процессаш. Оаха деррагIа Iомаш Къулбаседи Кавказа автономни республикашка хьаяIаш ахара. Дагестанен Нохч-ГIалгIайчеи [illegible] Черкес-Балкарий Къулбаседа ХIирий республикашка [illegible] Нохч-ГIалгIайчеиа геотермальни энергетика [illegible]

[illegible]

бац, хIанз мара долаленидац уж лахара, авторашнара гIулакхаш делгIадоаладара, уж творчески хьалхсобара, газета сий лекхара йоакхо ара системa хьакхолла.

Авторашна айхха бувзам хилар торо елар тхона, масала, «Идеологически балха кафедра», «Тха собеседник», «Проблема, полемика, поиск», «Машина а могаш хилар», «Кира чакхдоала ши ди», «Са шераш — са руьха», «Заманхое» яхараш шийна йола рубрикаши раздела лелае. Хоаш да цу раздела уж лелаерш, массаьра обозревателаш, комментатораш, собеседникаш [illegible]

[illegible]

ча явленеех йола кийса критика хьахаза. Цхьа вIаша [illegible] чIоагIача цхьан колхоза председатела къамьл дир наьла беча боахамашта улун зе деш [illegible] Лаьттан цIаш да — хьахур тайп-тайпара. Цу тайпарча явленеи географи шера я, цудухьа из Нохч-ГIалгIайчене, Дагестане е Моздоке, Баксане хиннад ала дац.

ГIехьалуарни экономика мишта яьерьа? Из декхар боккха лоархIам болаш а партийни [illegible]

[illegible]

жаш колхоза е совхоза кассера гарантированни алапи хьийде. Из бахьан долаш дий-теш зе деш дола боахамаш дукха, юрта йиду алапи городерчоа тарга кхачадале а?

Хетар тайп-тайпара ду алина хет. Бакъда, деррига а сага йоакхо е эзаш хилар тIа сон.

Газета гIарча рубрикай обзор йича а из дешачоа хоргаза газета малагIа дешаш дукхагIа дуац. Бакъда цаI да принципиальни лоархIам болаш нека техача материалах хьахийнир фуд.

Къаьстта тхо хьоа ведомствашта критически материалех фу даьд. [illegible] «Статья йоцаш». «Кратика кийса». Доаглар деш дия.

Бакъда КПСС ЦК, РСФСР Министрий Советеи [illegible]

Оаха кхетаду тхоора [illegible]

А. ПОДОЛЬСКИЙ.
«Советская Россия» яхача газета Къулбаседа Кавказа республикашка [illegible] корреспондент.

ПАРТОРГАНИЗАЦЕШКА —

ОТЧЕТАШИ ХОРЖАМАШИ

ДАНЗА ДИСАР БЕЛГАЛДЕШ

«Ставрополнефть» НГДУ [illegible]

Т. АЛЕКСЕЕВ.

...ЬАЛА ХИЛДА ШУН!

Могилина Евдокия Селивовнана — контролера.
Эльбуздукаева Совдата — уборщицана.

«Грозэнерго» РЭУ специализированни автобазе гІолла:

Панков Николай Владимировича — водителa.

«Чеченингушрыба» объединене гІолла:

Локотко Вера Васильевнана — болхлочов.

Нохч-ГІалгІайн гІишлошъяра управлене СМУ-8 гІолла:

Серегина Татьяна Прокофьевнана — пенсионеркана.

№ 5 йолча поликлинике гІолла:

Магомадова Маликана — санитаркана.

«Грознефтеоргсинтез» ахача производствени объединене ВОХР вІашагІтехача отряде гІолла:

Глобенко Роза Владимировнана — пенсионеркана.
Журавлев Николай Васильевича — отряда начальника.

«Грознефтеоргсинтез» ахача производствени объединене соцкультбыта РСУ гІолла:

Байрашная Анна Павловнана — маляра.
Дадаева ПетІа Махмудовнана — маляра.

«Столичный» ахача фирменни магазине гІолла:

Махмудова Дадаш Якубовнана — уборщицана.

СССР 50 шу дизара цІерагІча Грозненски химически заводе гІолла:

Алабина Александра Ивановнана — машиниста.
Алексеева Валентина Федоровнана — машиниста.
Беймурзаева Айхьанта — уборщицана.
Белоусова Вера Яковлевнана — радиогазета редактора.
Бессонова Нина Федоровнана — няньна.
Брянцев Анатолий Александровича — слесара.
Волынская Мария Николаевнана — аккумуляторщика.
Гаспарян Сергей Сумбатовича — слесара.
Демьянова Палагея Ефремовнана — машиниста.
Дикая Раиса Петровнана — лаборанта.
Дронкин Владимир Михайловича — цеха начальника.
Иванова Лидия Александровна — загрузчика.
Князева Наталия Александровна — аппаратчицана.
Людвова Калерия Сергеевнана — аппаратчицана.
Мадаева Роза Ахмадовнана — [illegible]
Несветаева Нина Максимовнана — дефектоскописта.
Нестерова Александра Степановнана — кладовщика.
Омельничук Надежда Николаевнана — лаборанта.
Савенко Ангелина Васильевнана — маляра.
Слипченко Алексей Андреевича — цеха начальник заместителa.
Соронолит Наталия Григорьевнана — швейцара.
Стародуб Ольга Ивановнана — ноккагІйолча мастера.
Хасуева Кокхийна — загрузчика.
Худайнатова Маргарита [illegible] — [illegible]
Черепанов Прокопий Михайловича — [illegible]
Шиянова Татьяна Ивановнана — слесара.

«Грознефтеоргсинтез» ахача производствени объединене [illegible] газоанализаторни лаьцна гІолла:

Гусейнов [illegible] — [illegible]

РСФСР-н Головкаче товарий дилали торговлени Нохча Госинспекце Нохч-ГІалгІайн управлене гІолла:

Маргалова София Митрофановнана — управлене начальника.

Грозненски радио... заводе гІолла:

Аракелова Тамара ...овнана — телетайписта.
Боровая Пелагея Львовнана — слесара.
Дьяченко Елена Павловнана — гальваника.
Ендовицкая Анна Петровнана — кладовщика.
Кравец Ольга Павловнана — монтажника.
Роменская Галина Александровнана — слесара.
Русина Надежда Авросиевнана — обработчика.
Цепляева Антонина Алексеевнана — слесара.

«Грознефтеоргсинтез» ахача производствени объединене центральни приборремонтни мастерске гІолла:

Власова Анна Тимофеевнача — слесара.
Златоруцкий Сергей Александровича — директора.
Лукьянченко Анастасия Акимовнана — гальваника.

Грозненски ацетонови заводе гІолла:

Карабляна Мария Петровнана — болхлочов.
Поляков Василий Тимофеевича — слесара.

«Грознефтеоргсинтез» ахача производствени объединене ремонтно-механически заводе гІолла:

Дергачева Мария Григорьевнана — сверловщицана.
Заурбекова Хамсат Элихановна — уборщицана.

«Чечингстройтранс» ахача производствени автотранспортни объединене гІолла:

Дмитриев Григорий Петровича — маляра.
Новик Мария Андреевнана — маляра.

РСФСР ЦСУ УПК Нохч-ГІалгІайн республиканских дешара комбинате гІолла:

Масалова Нина Максимовнана — пенсионеркана.
Розенэафт Яков Ильича — персональни пенсионера.

Производственно-товарни конторе гІолла:

Бондаренко Алла Степановнана — библиотекара.
Валакирева Елизавета Михайловнана — оператора.
Волкова Галина Владимировнана — лаборанта.
Доленко Лидия Ивановнана — оператора.
Дындымарченко Анастасия Евдокимовнана — слюсщицана.
Дмитриева Мария Васильевнана — оператора.
Дикунова Александра Васильевнана — машиниста.
Дудникова Анна Артемьевнана — оператора.
Егорова Тамара Федоровнана — оператора.
Кононенко Николай Александровича — отдела начальника.
Клименко Мария Фроловнана — оператора.
Кравцова Евдокия Ивановнана — оператора.
Ламинская Мария Яковлевнана — оператора.
Лебедева Галина Емельяновнана — оператора.
Муравьева Майя Васильевнана — инженера.
Мастерова Жанна Иосифовнана — оператора.
Минина Пелагея Андреевнана — оператора.
Никитенко Петр Павловича — оператора.
Нузовицкий Аркадий [illegible] — ноккагІйолча [illegible]
Павловская Ольга Яковлевнана — оператора.
Перфилова Людмила Никитовнана — оператора.
Татарина Валентина Власовнана — оператора.
Хамова Анна Андреевнана — сливщика.
Хатрова Тамара Григорьевнана — [illegible]

Федоренко Анастасия Никитичнана — оператора.
Урахтина Ефросинья Николаевнана — оператора.
Чебан Михаил Ивановича — болхлочов.

Нохч-ГІалгІайн гІишлошъяра управлене гІишлошъяра балхашта механизаци ярә № 2 йолча управлене гІолла:

Воротинцев Александр Федоровича — копровщика.
Сухоруков Валентин Федоровича — слесара.

«Грозэнерго» энергонадзоре гІолла:

Натаев Матуев — тІахьожамхочов.

«Грознефтехимремстрой» тресте гІолла:

Афанасьева Дина Александровнана — электросварщика.
Хохлунова Лидия Алексеевнана — дефектоскописта.

«Югводавтоматика» СМНУ гІолла:

Всегодничесний Борис Евгеньевича — болхлочов.
Резниченко Иван Тимофеевича — машиниста.
Стрельцов Алексей Николаевича — электроналадчика.
Соколова Анна Григорьевнана — электроналадчика.

«Солнечный» ахача берий тубсанаторе гІолла:

Арустамова Валентина Ефимовнана — повара.
Голубицкая Мария Никитичнана — медсестрана.
Жмак Лидия Ивановнана — воспитательницана.
Жданова Валентина Федоровнана — керттерча лора заместителa.

«Грозэнерго» районни энергетически управлене гІолла:

Приймак Лидия Семеновнана — пенсионеркана.

«Грозэнерго» Малхбоален электрически сетешка гІолла:

Усенко Алексей Дмитриевича — керттерча инженера.

Н. Анисимова цІерагІча Новогрозненски мехкдаьтта чакхдоахача заводе гІолла:

Астемирова Елизавета Николаевнана — оператора.
Булгаков Владимир Ивановича — слесара.
Викторенко Валентина Ивановнана — оператора.
Гочева Конкордия Евгеньевнана — инженера.
Диденко Елена Петровнана — оператора.
Крылова Антонина Максимовнана — каменщика.
Кукленко Иван Ефимовича — слесара.
Машина Александра Ивановнана — оператора.
Магомедов Гилани — оператора.
Пашков Николай Алексеевича — установка начальника.
Сергеева Лидия Владимировнана — оператора.
Чокиева Малика Нанауровнана — маляра.
Шакирзянова Валентина Александровнана — оператора.
Шамаева Татьяна Алексеевнана — оператора.
Шкурина Евдокия Николаевнана — мастера.
Якишев Кинзябай Назымтиновича — чистильщика.

«Грознефтеоргсинтез» ахача производствени объединене управлене аппарате гІолла:

Глотова Александра Николаевнана — пенсионеркана.

Хин кховчо ярси, канализацин, догІан хиш дІадахарен управлене гІолла:

Александрова Раиса Ивановнана — сменни инженера.
Афанасьева Вера Павловнана — ноккагІйолча экономиста.
Варнин Федор Павловича — чистильщика.
Гончарова Екатерина Пахомовнана — машиниста.
Джибаров Гусейн Надыровича — чистильщика.
Земскова Анна Серафимовнана — оператора.
Уварова Лукерья Яковлевнана — машиниста.
Чекола Ирина Савельевнана — слесара.
Черноиванова Таисия Васильевнана — оператора.
Черемнова Валентина Прокопьевнана — оператора.

Грозненски столовий тресте гІолла:

Ванникова Евгения Федоровнана — болхлочов.
Демидова Тамара Семеновнана — буфетчицана.
Заматина Валентина Васильевнана — столове дежурницана.

Левина Лидия Дмитриевнана — уборщицана.
Соколова Нина Андреевнана — повара.
Соколова Надежда Петровнана — болхлочов.

Октябрьски районе гІолла

Къулбаседа-Кавказски машинникъя грозненски отделене гІолла:

Белогурова Акулина Федоровнана — раздатчицана.
Великотнова Анна Ильиничнана — болхлочов.
Джамбекова Забуна — машиниста.
Жук-Триполитов Владимир Ивановича — пенсионера.
Зезюкина Вера Алексеевнана — техника.
Косьмина Нина Иосифовнана — пожарни охрана начальника заместителa.
Кузнецова Вера Ивановнана — уборщицана.
Колпакова Раиса Александровнана — машиниста.
Мачильский Александр Васильевича — вокзалехь болхлочов.
Магомедова Уркуята — дежурнена.
Навальнева Марфа Александровнана — экипировщика.
Нечаев Семен Ивановича — сигналиста.
Прослова Мария Максимовнана — проводника.
Паршутина Валентина Михайловнана — дежурнена.
Самойлова Прасковья Ивановнана — болхлочов.
Семейкина Раиса Ивановнана — вахтера.
Сидорова Анна Григорьевнана — машиниста.
Юрина Лидия Ефремовнана — болхлочов.
Шемякин Георгий Кирилловича — ревизора гІоьнча.

Нохч-ГІалгІайн карьероуправлене гІолла:

Плужевский Георгий Ивановича — керттерча бухгалтера.
Резеньков Ивана — инженера.

Технологически транспорта Октябрьски управлене гІолла:

Арькова Мария Никитичнана — штукатура.
Гизатулин Петр Григорьевича — машиниста.
Гусев Григорий Александровича — машиниста.
Довченко Петр Федоровича — машиниста.
Кулагин Иван Ивановича — машиниста.
Мухадирова Амина Габдулаевнана — экономиста.
Никифоров Леонид Ивановича — машиниста.
Рокотянский Тимофей Григорьевича — машиниста.
Федаков Анатолий Михайловича — слесара.

«Октябрьнефть» НГДУ ОРС-е гІолла:

Антонова Анна Кирилловнана — повара.
Кузьмина Евдокия Кирилловнана — буфетчицана.
Лаврикова Вера Петровнана — буфетчицана.
Мортавина Антонина Емельяновнана — группа кулгалхочов.
Тестова Валентина Георгиевнана — кассира.

Къулбаседа - Кавказски машинникъя Грозный станце гІолла:

Белоусова Валентина Михайловнана — кассира.
Зайченко Галина Николаевнана — ноккагІйолча дежурнена.
Иванова Зарья Захаровнана — ноккагІйолча инженера.
Мамаинова Антонинана — дежурнена.

Грозный станце вагонни депо гІолла:

Ефремова Валентина Михайловнана — слесара.
Зиварзина Любовь Петровнана — проводника.
Кашлева Любовь Александровнана — слесара.
Кадмунн Наталия Григорьевнана — лабораторе заведующицана.
Лобелев Вадим Александровича — промывальщика.
Лунев Иван Пантелеевича — слесара.
Меркулова Дарья Ивановнана — кладовщика.
Темирсултанов Сейльвадиевича — пенсионера.
Холимов Афанасий Сергеевича — слесара.
Ялиминова Людмила Михайловнана — проводника.

Грозненски гІирсий Грозненски дистанце гІолла:

Гордиенко Александра Алексеевнана — [illegible]
Майорова Любовь Антоновнана — болхлочов.
Попов Александр Александровича — дворника.

Нохч-ГІалгІайн АССР Лакхачу Советан Президиума председатель Х. БОКОВ.
Нохч-ГІалгІайн АССР Лакхачу Советан Президиума секретарь Н. ПРАВКИНА.

Грозный
1982 ш. 25 июнь

Доазол дехьара

«ДІаяккха сионистски геноцид!», «Израильтяша лахка Ливанера!» — уж эгІазлон лозунгаш долаш яр, варварски агресси бехке еш Малхбузен Берлинехь бахача наха ГаргарчА Малхбоале чІоагІен нийсхоний машар оттабира тІехьа яь демонстраци. АДН—ТАСС сурт.

Социалистически Румынера хоамаш

300 ДЕЗАЛ КЕРДАЧА ЦІЕНОШКА БОЛХ ЦХЬАН ДИЙНАХЬА

СРР граждани 70 процент бараш хІанз кердача цІеношка бах. ЦІеношй нах бебарал сихагІа хьалду. Соахка пачхахьалкхен фондай чотагІа хьалъяй 153 эзар квартира. хІаьта 11 эзар гаргга — бахача нахьа ахчах пачхахьалкхено гІо а деш. Из дийнахьа 500 гаргга дезал кердача цІеношка баха болхилга да.

Жилищни фонд кердаяккхарца цхьана дегІаух республика мебельни промышленность а. ТІехьарча кхаь пятилетке цун продукци ялхазза алсамьяльнийй. Цу шерашка пхезза дукхагІа хиннаб телефонни абоненташ, кхозза дукхагІа арахеш холодильникаш пылесосаш.

хьарча шерашка чІоагІа дьержал бахача наха ноккхарий леладелга а Ноккхарий леладара «мода» дІальержай гораши а. Масала, Бухаресте а цун гонахьа а 370 сагІ ва ноккхарий леладеш. Пачхахьалкхено цхьадола гІулакхаш даьд юрта боахама из дакъа айде гІо дергдолаш а ноккхарий бехама леладераш хьалдоацаш а.

Госхоза, кооперативаша, уездни хьун инспектораша е моттигерча халкъа советий исполкомаша ноккхарий бехача леладечар ассоциаце членашта мах боацаш участкаш тел ханна лелае. Цхьа условим я кхоачашъе сэаш: договорагІа пачхахьалкхенга хІара нинха лаьрхІа пхи килограммал кІезигагІа доацаш мода, цун маьха ноккхарий кхыйола продукташ йохка еза.

Ноккхарий леладерашта гІо ду специализированни «Апикола» ахача тикаша а. Масала, Бухаресте цу тайпара ши тика я. Укхаза эца йиш я ноккхарий леладу яьшкаш, пхьарна эша хІамаш, искусственни фашкалаш, окуриватель, мискаш биостимуляторш, молхаш, кхыйола материалаш, хІаьта иштта лаьрхІа литература.

Ноккхарий леладерий моттигерча отделенешна шоай членашта, къаьстта кердачарна мах боацаш технически гІо ду. ХІаьта ассоциацена юкъера йиш я 14 шу даьнна хІара саг. Цудухьа тІа-хІа дукхагІа къаьна промысел леладе болалу школьникаш.

МЕХКДАЬТТА ОБОРУДОВАНИ — ЭКСПОРТА

Румыни мехкдаьтта дехара йоккха опыт йолча мехех цаІ ба. Плоештски музей даинега механически бурун тохара хьалхара установка мехка болх беш хиннай 1861 шера. Бакъда, шин оборудовани хьаеш хиннацу укхаза Масала, 1938 шера мехкдаьтта доахача установкаш приспособленейн 90 процент Румыне хьачукхиххьай доазол арахьара.

Мохк фашистех мукъабаьккхачул тІехьагІара шераш мехкдаьтта доахача промышленность машинаш елга румынски экономика сихха дегІаухи дикъа хилар. Тахан СРР — дикагІча класса гІа йола мехкдаьтта оборудовани дІакхоьхийта керттера мохк. Халлазза цу продукцена лакха теларех я Советски Союз.

ТІехьарча шерашка цу профила керттерча предприяте — 1 Мая цІерагІча заводе Плоеште хьакхеллий форда тІа буруя тоха хьалхара ши платформа.

КЕРДА СУПЕРТАНКЕР

Констанца судоверфе тІа дьаккхад «Бируница» яха 150 эзар тонн чуйода танкер. Укхаза хьадаь кхоллагІа супертанкер да из. ЦІелалдаькка доагІа итт шу хьалха цу предприято деш хиннар кемаш ши эзар тонн чухоашаш маре ца хиннилга. Кара[illegible]ьар хьалхайнад судоверфе тІехьарча шерашка хинна шерьа а модернизаци [illegible] дарагІа.

НОККХАРИЙ ЛЕЛАДЕР ХИЛА ИКЛАМ ЦАЛЕ

Румыни мода къонаргІа дехкара Европе къахкарча моттиге я.

Мода керттерча дакъе начча[illegible] кооперативни йоахамашка доакхе а тІе...

САТУ-МАРЕРА КОЛЛЕКЦИОНЕР

Сату-Маре яха румынски городе вахача Василе Булага йолча шушашка диллача цун квартирах чухьагІара погребок е бар е ала йиш я. Мелача хин тайпий обранецаш йола хоза дІамига шушаш коллекцена юкъеалхай Румыне тайп - тайпарча ми[illegible]ашкара а дерригача дунен тІара а. Уйтаж я фонаря, лейка, шлема форма йола, цІа хеш муфрат-ларскин чхьагІар чуда каста чхьор тІахьарчан шушаш. Эггара дІамагІа яр цхьа сантиметр лакха я. ХІаьта эггара ниткьагІар фрукта[illegible] ни гІомра [illegible] [illegible] саина яр. Бакъда хІара [illegible] — бІаргча яр! Эггара мах яр коллекционера [illegible] дІамигача йоаххача хела еша чу хьаь шушашта а Василе Булага [illegible] [illegible] хІа [illegible] [illegible] «Цхьа къаьстта [illegible] — масала [illegible] [illegible] [illegible].

САМОШКИН Вячеслав. АПН собкорр.

Бухарест.

СИОНИСТИЙ ТУТМАКХАШ ДАР ТХО

— ООП Бейрутера дІаяхай аьнна палестински дош деш повестна тІара дІадоалаш дац. Массанена шайра хоп Израило а агрессор хьаллувнача ВІашагІкхийттача Штаташа а къобстае гІертача тІема наькъаца из проблема къовсталургйоацилга. Палестинцаш сона боаз. Къовсам ца лоаттабеш Іергбац уж цІаьккха а. Дахьеваьхара бокъо яккхара тІехьа лоаттабу къовсам ба из...

Соца къамьал дер — норвежени хьехархо Ойвинд Мёллер. 20 шу даьнна цун. Ливане духьалара израильски агресси дІаиолаялалехьа Сайдана юкхе уллача Айн-Хильва яхача байдда хьабаькхача палестинцин лагерерча школе хьехаш хиннав. Цига, моттигерчи госпитале медсестра йолаш болх беш хиннай цун сесаг 25 шу даьнна Марианне.

— Ливана лаьттан тІа израильски эскаро леладаь ипрча а бІеха а гІуламхаш бІаргадайнад тхона, — йоах Ойвинда. — ХІаьта аз айса дувцачунна маІан а кхеталеш ях: из — геноцид. Оакхарий хьисапе агресси яьраш сула хьалхашка овтта беза...

...6 июне. Ливана духьалара израильски агресси дІайолалуча дийнахьа, мари сесаги Мёллер Бейруте бар повкъостий болча хьоашалгІа баьхна. Со яр, йоах Марианне мар сихагІа Айн-Хильве юхавар лоаш хиннар. 6 июне из де вІаштІехьалайзар цар, израильски авиаце ца социш ливански столицана бомбаш чуетташ яр. Бийсанна шІабаха арабахтар уж, хІаьта 7 июне іувраіно цІакхаьчар.

— Низткъа мара йоалазар тхона лагерь — дувц Марианне. — Ше мел дар дохадаь дар. Лаьтта яьар израильски листовкаш, маьрша баха нах лагерера дІабаха беза йоахар цар тІа. Тхона тІехьагІа ма харра, наггахьа кхалсаг е бер мара арадоалаланзар могаш-маьрша долаш. Цхьан оагІорахьара израильски салташа кеп уттайора маьрша нах лагерера арадоккхитаргба яхаш, вокх оагІорахьара цхьаннха ярволалургвоацаш юкъа бомбаш еттар. Ши кІира даьнна со цІаьхха а Айн-Хильве хилар. Агрессораша дохаь нах дІабихьа бале а гобаьнна йо хьам латтар. Лагера гахьа воаццаш хинна тха госпиталь хайра хІама ца деш йисар. Цун помещенеш доарахоанна хьалайнаэар, царна медицински [illegible] де гІертар тхо. Цхьабакъда дукха ца гоши тхуйайннача израильски салташа цар кхы хьажийтанзар тхо. Хий, электричество дІаьаккхар, медикаментех кулг тохийтанзар. Царна шайра хорра [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] мара [illegible]. Уж [illegible] а кассетни [illegible] бомбаша ухьара [illegible] ьа бар. 13 июне Ойвинд Сайде наха арахьар, бакъда, хьакъасІа из лаьцар...

Лагера гахьа йоацача хилар из. Кхаь [illegible] контрольно-пропускной пункте лаьттача вакарона къамаьл де вешанзар Ойвинд Мёллер, шоаш доарахоанна. йолаьхьа [illegible] цар дукха Сайде дІаяхайтар а дахаш. Ах шерахь а царна лацавІахар [illegible].

пу сахьате лувра аьнна прихан дІадолар. Кулгаш дІа а дийхкаь вІъе набахта чувеллар.

— Бокъонца шира масс саг вар оала турглац сона, — дувц Ойвинда. — Сона хетаргахьа 500 — 600 саг тургвар. ДукхагІбола нах бІаргех хІамаш йоахаш бар. Когашка кулгашка дІадийхнав дар. Байха малх тьежар. Іиіне Іоха лолараха а чий дотарах а хІама хилазар. Пластикови е яьшка гьеребеттар. Линцача наха тІадувхача баркъашта шоай тейпара беллалонаш уттадора. Цхьабаршта номераш ехар. вокхарна — сурташ. ХІаьта сона коча тІа «Х» яха латински алап дилладар. Из фу яьилга дар сона хац. Лийцача наха чІоагІа етташ хиннилга цІена бакъда. Подвалашкара хьахозар наха детта махьарь. Цхьаболчар на тхона гуш Іалаьмате чІоагІа еттар. Из талалар тІоттадир салтечунгара кхи вела дийхача воккхача сага. Шин дийнахьа лаьттар из турмаі. Цул тІехьагІа сон норвежски лор Стейнар Берги Сафарерча йоаккхача концентрационни лагере дІадигар, цига ... — Магидо яхача израильски набахта. Из улл Тель-Авивнан 80 километр гаьна. 20 июне дІахийцар со. ТІехьагІа сона хайра Бейрутерча Тель-Авиверчен норвежски посольстван хоа маІарашкара дІа ца баьннача а ца къасташеи сесагом къахьегарах се мукъабаьккхийна.

— Со чІоагІа сагота яр Ойвиндах фу хиннад ца ховш, — йоах Марианне. — Тхона хоара са мар а кхолор а [illegible]. ДІаьо царех фу хиннад. [illegible] Сайда хьевиав комендант израильски [illegible] Аренс Мозер волча массехкеза аха хьалар со. ГІожа хьамьал дора. Со сода, са мар террорист ва, вовча, цунна [illegible] де доза воахар. Из [illegible] вар тха госпитале [illegible] а Доарахоанта фу дерзда оха, аьнна хаьттар аз. Цу гІулакха из сагота вацар. Террористий бала бац шин, аьлар цо. 17 июне Сайде йоналча норвежски посольства вакалца къамаьл хилар са. Аз дерригка дІадийцар цунга. Цо сона вошаьостал дерзда аьлар. 21 июнь хьаІІехачалла госпитале хилар со. Цига кхы сай де хІама доацига хайча мара дІалхаьккар со. Доарахоанта вошаьостад де йиш йолаш ваяр, хІаьта цу хана царех дукхагІа бараш байнабар. 21 июне посольства викалаца госпиталера дІаахар со, хІаьта шоалагІча дийнахьа цІа а кхаьчар. Ойвинд сога хьежаш вар...

— Оаха дукха хІама дайнад тхо дукхача хІамах кхийттад — йоах Ойвинда. Сионистски агрессораша духьала къовсам лоаттабе беза. Сионистий тутмакхаш хилар тхо. ХІана сона шайра хоа Израиль фашистски мехкахьалхе йола. ХІана аз Марианнера цхьана хьамаре лаьхка лоац палестински къахьегам хьаллоацача «Палестински фронте» яхача норвегийски организаце дакъа лаьцар. Тель-Авив а Вашингтон а халкъ оаха тІера хІакра хила ваьла арадугаш...

Андрей ПРАВОВ, АПН собкорр.

ГРОЗНЕРЧА ЭКРАНАШ ТIА

«КIОАРГА ХЬАЬКЪАЛ ДОЛА ЯРОСЛАВ»

Из цIа йолл исторически темах. ши серн йолл керда фильм даьккхад А. Довженко цIерагIчеп «Мосфильм» ялаеп студей кинематографисташ. П. Загребельнии М. Воприпски сценарех из оттадаьр ва режиссер Кхан Григорий. Цо дуиц кIоаргга хьаькъал дола Ярослав Киевский Руса керте латтача хана хиннача событеех. Цу сага вахарс хиннай дукха походаш, тIемаш, баньда из наха везаш, сий деш хиннв хилар да хIама хьанхоллаш, кьадеш из хиннилта. «Эрсий баньдар» яха яконий гулдам, хьалхара библиотеки, дагла адачи моттигашка бахача нахацара доттагIал, машар, знанеш дIаыпарккар — уж да цунна карагIдийнна дика гIулакхаш.

Кердача фильме Ярослава роль ловзаеш ва Тульски драматически театра актер Муравницкий Юрий. Из кинора цун духхьашха роль я.

Иштта картине ролаш ловзаеш ба А. Харитонов, Л. Смородина, Б. Ватага, кхыбараш. Фильме ек композитора Станкович Евгеке музыка.

«IАЗАПЕН ЭГIАЗАЛЕН НОВКЪА»

Приключенеш йола фильмаш дезарашта шеко йоацаш дезалургда румынски кинематографисташа даьккха «IазапеН эгIазален новкъа» яха керда картина. Еужен Барбан Николай Паул Михаилен сценарех из фильм оттадаьр а режиссер Дору Настасе. Из картина даьккхад исторически материал ларде в оаш вестерна хьисапе.

Цо дувцаш дола хIама хул 1848 шера Румыне, из а сернгача Европе революционерий-заговорщикий группаш йоржа хинна ха. Кийчьеш я кьамин восстани. Цу гIуланха лоаш хул цхьанниахьа къайлагIа дIадолла доалла ахча, хIаьта из дIадолла моттиг товш цхьа саг мара вац. ДIахо фильме хулаш йола событеш йоазаргья картинага хьежарашта.

Фильме ролаш ловзаеш ба актераш Ф. Пьерсик, М. Барбу, Ю. Ларис, кхыбараш.

«ЦИГА, ЦА ДОВЗАЧА НАЬКЪАШКА»

М. Горьке цIерагIча студе кинематографистапа даьккхача. из цIа йолча картинах лоных совгIат хургда йерашта. Э. Успенске фильлтах Ахундова Аллас яньача сценарех из фильм-фаьлг оттадаьр ва режиссер Юзовский Михаил. Фильме берашта гургья Баба-яга, Бессмертный Кащей, цхьа бIарг бола вампал. Змей Горыныч, Соловей-Разбойник бахача мехка хулаш йола приключенеш.

Фильме ролаш ловзаеш ба Т. Пельтцер, А. Филипенко, Л. Харитонов, кхыбараш.

В. КОВАЛЕВА.

СУРТА ТIА: «КIоарга хьаькъал дола Ярослав» яха фильмера кадр.

Адыгейски пачхьалкхен педагогически институто хIара шера бIаьш квалифицированни специалисташ арахеп. Цуп ворхI факультете дешаш ба ткъаь кьамагI бола студенташ.

СУРТА ТIА: яхьча мехкий кьамий меттай факультета студентка А. Тлепцежева лингафонни кабинете.

Н. МАЛЬЦЕВЕН, Е. ШУЛЕПОВЕН сурт. ТАСС фотохроника.

Салн АРЧАКОВ

КЪОНАХИЙ БIАРГАШКАРА ХИЙ

(ПОЭМА)

[illegible]

[illegible]

* * *

ЗIамига волаш бокам баьнна
ЦIаьхьа вийлхача хозар сона:
— Къонах велаш хилац,
велхар
Къонахчунга товш дац хьона.

Дог цIеззарах эаь а вийто
Аз саь боззам пончкъабора,
Цхьаннаьа саьн чу дIа а
лечкъа
БIаргаш деггара лешадора.

БIаргаш хьекхадора деггара,
Бахьда, велла а хетар сона:
— Къонах велаш хилац,
велхар
Къонахчунга товш дац хьона.

ХIана тапа да со цох теша,
Сагтоно тахана гера
ГIиила белзаш байнаб сона
Къонахчунна дега мерз.

Со тешаш вац, моцагIа бусса
Хоза ший Джульетта лаш
Шекспире сатехад аьнча
Ши бIарг вIалла боша ца
беш.

Е къонахех къонах хинна
Лермонтов а бэла лаш,
Хьала вийлха хила везе
Лоаман йиий саготдеш

Денникицаша цIенна го баь
Йиича Iовлъ хьамсара нана
Мандре — гIангIай башхе
къонах,
Виилхав наьнах къаьстача
хана.

Уж бийлхабац шоаьз вахар
Дисар кхераш, вазара духъе,
Цар дегашкара арабийнаб
ГIийла алхача замав мухь.

Из моцагIа хиннад. цу зама
Зама ниййлхай хьалсат мо.
Дай тIабала а лаьтта хIара
ШоллагIа хиннад гIийла бо.

Цхьан гIозала тIехьа хезза
ЙоагIаш хиннай сагото.
гIайгIа,
Лаьтта колад Iаьрж а делла
Сигала хиннац кхы хIайгIа.

Цудувьа бийлха вила беза
Лоаман башха къонахий,
Хий ца гойта бIаргашка
увзаш
Лоамарочун эза хий.

Цхьанна арга сох дог
кхоардеш,
Са дешаш цо дерга харц:
— Фуд цо дувцар эхза
къонах
Шаьнза велзаш хиннавац.

Лоам мо беннза сагото ярз
Белзаш хилан къонахий,
Къонахаша сий мо деза
ПоарзIаш хиннад бIарга хий.

[illegible]
[illegible]
— [illegible] къонах,
Дага хилараз йенна вас!

Цо иIирвенна бIаргахьама
Жоп далар са хаттара:
«— Цун боьзо ьц велла
шийна
Сагото гIелетIарах.

Бахьда, наьха сагото а
Цун дегаь чекхдоала гера,
Цхона дIада гIо ца хилча
ГIийла бала цун дега мерз.

Уж дунен тIа йоакхача вана
Iоуэнийташ дира хий
Шоаза белзаш байнеб сона
Бизза бола къонахий.

МоцагIа дер из, паччаьа
замаз,
(Хилар цунна йоагIа хаза).
ГIелгIан кьаман дина
ядоттагIа
Яр цу хана арара кхел

ГIелгIан кьаман дина
ядоттагIа
Аьаза мух бар шийла,
шийла,
ГIалгIан кьаман дина
ядоттагIа
Аьаза пьар дар гIийла,
гIийла.

Лоам чу дуIаш дора денна
Наьнза кIоззан яхаш
шоашта,
Лоам чу дуIаш дора денна
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]

Шин дашах мо цIоагIа теша.

Цудувьа цох а тийшар
гIаргIай,
Из вар Ленин — мисиай
баьчча.
Цун цIа йоених дIанз лоам
чу бераша
Мотт Iомаберг хинна даьлча.

Деррига къамаш аIешкоэаш
Цо дIаьаьккар гIийла чьод,
Цо дIаьаьккар паччаьа
зама,
Хилар цунна йоагIа хаел.

Апхза цу хена эггара хьалхе
Iоуэнийташ дира хий
Белзаш байра сона мехка
ДикагIбола къонахий.

БIаьшерашка шоаш сатийсар,
БIаьшерашча дийкар шоаш,
Къовчешаниа гIозал кхаьча
Белзар бIаргашка хьекхаш
паьош.

БIаьшерений дуIаз, дарзаз
Мукъааьаниа гаьнаш мо,
Велзар хьунаш колча
кхийнар,
Велзар хIара лоамаро.

Иштта белзаш байра сона
Мехка эздий къонахий,
Лоикъоргвац аз, цу гIозало
Са бIаргех а даьккхар хий.

Бахьда, цIаьхха байнаб сона
Бераш сениа белзаш уж,
Белзаш байнаб сона кIантий
'Дерригача дунен гуш.

Бахьча кхоахаз... Цу дешаел
ХалагIа хург ма дацар
герз,
О, ма гIийла белзабир цар
Къонахчунна дега мерз.

Хеталора: кхасаг санна
Iаьржа шовлаяа тиила латт
Деррига дуне: сийна ъьунаш,
Лаьха лоамаш, нана —
лаьтта.

Цхьан сагата ена сагото
Яцар кIантий белхабаьр,
Берригача мехка чов яр
БIаргаш гIарш мо
гIоададаьр».

Иштта дийцар сона мелха
Эггара дукхагIа ваьхачо,
Ший къамаьп чакхдоалаш
цIаьхха
Кердадаьккхар сона цо:

— Наьха гIайгIа, мехка
гIайгIа,
Из да валагIдоиа герз,
Царна дIаде гIо ца хилча
Белз из, кIанта дега мерз.

Шено ац цох, къонаха алхха
Бань хиларах, шено яц.
Наьха сагото — къонахчунна
Цун калагIа хIама дац.

ДIаьзам уж ванаш тахан
Зама кIийпен егIац сона.
Цо аьннад сога: — Мохьрша
лаьтта,
Сийна сигала эийла хьона.

Замо тоьамаш деннад сона,
Низ беннаб сона паьчам мо.
— Наха хьайна могаш дола
Дика деш вака,—аьннад цо.

Водаш ва со, никь ба шера,
Водаш ва со сиза, чехка,
Маьлзаш а са мехка йотташ,
Лаьтташ сахаш да са мехка.

Тlеьадут аз хIара денна
Эзар цIенош, аьлеш, тIой,
Лоам чу кьувзац шийла дуIа,
Лоамарой дец гIийла бой.

Ираз долча мехка вазе а
Кхьча мехка дуьла герз
Юзатоза низ ца хилча
ГIийла бала са дега мерз.

Цхьаза дагаваза зийла
Чилан башта къонах Хара,
Дог делзаш хул. олхаш санна
Из хьельаила Чилен ара.

Къонах велзац, оелачунга
Кийча ва со майрра ала,
МалагIа къонах ва сатезар
Хиросимега кхьачача балаi

Нагасаки цIалакйина
Кхьа сагата бохцаш иня,
Виилхав нена Iеьсарех мо,
Наькара мо поарзIаш из.

Дунен аьаь миIингарча
Сагатоно товш гера,
Хил дикар ца бIаргаш хиила,
ГIийла бинилэб дега мерз.

Оалаш да со вайна мехка:
Велзар къонахчунга вац,
Бахьда, цхьа ца велаш
лаьттара
ДIалазар, из кахааеац.

ХIанга а цхьаза бар
дийрзача
Оел аз, снагIа тода лаеш:
— Къонах велзаш хилац,
велхар
Къонахчунга дац из товш.

ТЕМАРКЪА НАЬСАРЕН РАЙОНЕ

ГIадж лайзза саII къаьна доттагIа Мисилмат лаха а Наьсарен районе керда фуд хьажа а вахавар со дукха-ха йоацаш.

ЧоагIа гIадвахар со тоалуш, хозлуш йоагIа город Назрань а райони юрташ а, хоза дукхар дийха, дог гIоздаьнна лела нах а бIаргабайча.

Дукха гаьна валалехьа бIаргайра Мисилмат а.

— ВанагIа, ва Темий, ма ганха лел хьо тахан, фуд цига хилнар? — хьаттар Мисалмата.

— Шун цIагIа газ йий, Мисалмат?

— ХIана Iа дувцаш дар фуд? Тха цIагIа меттел вай районе бахача дукхача наьха цIенош чуйилла балонаш газ я йоагаеш.

— ТIаккха-м аз дувцаргда хьона цхьа тамашийна хIама, — аьлар Темаркъас. Газови плитах хьаухача газах вай кухне садаккха хала да. гIоалар хьо Назранерча горгазе, яхаш дезала ца а вита цига баха хоагIа со укх хоттах, делхача догIах.

Никъ хиларий хьа, Темий?

— Горгазе коа латташ дукха нах бар. Сона боллаш бар царех цхьабараш. Уж бар Назранерча Красная яхача улицагIа № 0 йолча цIагIа бахаш вола Мацнев. Сербина цIерагIча улицагIа № 51 йолча цIагIа яха Чемурзнева, Свобода яхача улицагIа № 57 йолча цIагIа ваха Бирханов. Пионерски улицагIа №20 йолча цIагIа Iеш вола Оздоев. Учительская яхача улицагIарча № 16 цIагIа ваха Харсиев, Аьлти-Юртара Сагова, Ориханова, кхыбараш. Балонии газ лхьа бахкка бар уж.

Бакъда, аз лакхе цIераш яьхача а кхьча а наьхи никъ-м хиланзар. Горгазе хьаха кIорда а даь балонии газ йоацаш бахаш бола нах кIезиг-м даьра бац районе. Иштта багIарга ба уж газови балонаш кхухьача шофераштa сон ахча даллалца...

Вайна юкъе ниIслу нахагара мичча бесса лькхха а хIамиг якха гIертараш. Царех ва Келигов Султан. Цо цхьан квартире даьр дувцаргда аз хьона Мисалмат, — лоаккха са даьккхар Темаркъас. Цхьан цIагIа нийсеслар из газови плитага хьокха пепа. Фусамдаьй гIалбахабар шоай газ тоае саг варах. Духовой шкафа чура йопхал хьахьокхаш йола датчик, газ хьахецаш, дIакъовлаш йола кран хувца еза, — аьлар цо фусамдаьшка. Склоде я а йоацаш аз айса базар тIара ниьяй уж оатхалаш, аьнна ялх сом а даьккха цIавахар из. Юрта баха нах Iехабеш, цоалита ма могга пахагара из доагIа ахча цIдеш лелаш ба торгйзера Арапиеви Зурабови. Наьсар - Керте Тутасвий цIерагIча улицагIа № 7 йолча цIагIа яхача Евлоева Мадинатагара газови плита ихьаццп оатхалаш хувца еза аьнна, из Iеха а аь 30 сом а ийца бахар уж.

— Иштта ба-их торгазера цхьабола болхлой, Мисалмат.

— Мисалмат, хьо цецъаргйолаш кхы а цхьа хIама бIартадайнад сона тахан, аьлар Темаркъас.

— ХIона-м кора а ма доагI уж тамашийна хIамаш, дувцал, аз ладувгI хьога.

— Горгазе а ваха цIавоагIаш Назранерча базар тIа вахар со ларесера сигареташ ица дагахьа. Шортта яр укхаза хьона зиншш йола сигареташ, ларекашка а йоацаш, сом а доаккхаш уж йохкаш латташ дукха бераш дар цига.

— Ба Темий, царна Аминчара сиаI тикашка а ларекашка а йоацаш йола сигареташ?

— Из хаттар дар, дукхахарг, аз берашка даьр. Ма Iовдала дада ва хьо аьлча сашна сона бIара а хьежа Ростовера ийцай аьлар сога Чумиков Хьамзата Башира Макшас, Оздоева Халата Радимхана, Шакриева Зяудина Хане, Бештоева Халата Зинас. Хьога сом дене оаха ахча доацаш а лургья хьона, аьнна сона курал йир МогIалбикера вехача Дзейтов Мухьмада Ахматгире.

Цигара наьниа Райпо вахар со берашта уж сигареташ мичахьара ух хьежар гIоне. Укх шера цу тайпара сигареташ хиина а яцар цига. Ростове а ухаш уж ийца йоацилга хой-теш милице райотдела болхлоштa?

— Деррига дIадаьлча гIаьлеицу йохкаш лотта бераш гаций школай хьехархоштa? Эхь хетац хьогI шоай бераш тоцш доацача цу гIулакхага даьхача лаьштен ноаноитен? — пецъальлар Мисалмат.

С. АРЧАКОВ.

ЦА БОАЛАШ Ю ЭКСКУРСЕШ

ЧоагIа дог гIоздолаш гIулакх хилар Ачхой-Мартановски районерча Сьмушин на бахача Шовхапоитар деш деле совхи 5-ча октябре Цу дийнахьа Ачхой-Мартанерча «Радиотоварийн» яхача тика тIара «Фотон» яха телевизор а ийца чуккахьар М. С. Шовхапова.

— Вирккал хьоия, нана, ма дика бола бIаьй Iа вайна нерда телевизор ийна, — йоахар дезаш гIоздьниа цунна гоколна даьнача бераша.

Цхьабаккла, нар дезаш магор деза-м цхьа бутт мира ца ийнанзар Шовхха бола на беш сецар телевизор. Укхазра дIайоаллар цун ца йоалаш [illegible] дукх [illegible] телевизор [illegible] болча. ТIаккха цкъ спрапна ду телевизор нерда [illegible] Ца а шина Грозненчера «Радиотехнотоварийн» болхаш болча [illegible] М. Шовхаповн Цар [illegible] ду телевизор [illegible] ТIаккха из кхоач Ачхой-Мартанови райпо председатель волча. цо цкьяй аргIагIа хьоиаю из торготдела начальник Ш. Шахмурзаен волча.

— Вайях фуд бац деладер? — ела цо пуиен. — са собир ма чоагIа да хьаиа и гIертац тIо.

— ХIама дергдац, сатоха. Сабаро лоам бошабад яхаш да вай лай кица. — ела торготдела кулгалхочо. ХIана гIо хьо тика тIа, кхы яха пьарь яй хьа.

— ХIама хьо фу яшаш я тоагаа? — хоатт тика лакелунще.

— Шукара ниьяча цийлана йоацача телевизора меттa кердаир эп. — йой лу кхэсага.

— Из кургаинр ла, спранка гIа лошарол [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible] ца йоалаш лакхе белгалъяьхача организацешна гIолла экскурсеш йир М. Шовхаповас.

ТIаккха царгара шовкьостал хургхиларах дог а дилла из кхьчай тоторгинсевие. цигара [illegible].

Респотребсоюза чуйоагIа торгови организацен бехк йоагIа нийтта из боалаш экскурсеш еш [illegible] бараш М [illegible] Царех я а Аргунерча № 12 йолча тика тIара трансформатор ийца бола цу городе Шоссейни улицагIарча № 153 йолча цIагIа 47 квартире яха Х. С. Дудаева. Аргунерча «Промтоварий» № 1 яхача тика тIара «Романтик-113» яха магнитофон ийца цу городе Свердлова улицагIа 22-ча цIагIа яха [illegible] кхыбараш. Лакхе вай йийцача Шовхапова ба йола экскурсеш цхь [illegible] цхьа [illegible] хилар [illegible].

[illegible] дIадалар [illegible] торгови организацен [illegible] [illegible] [illegible]

Б. [illegible]

«ОРБИТА» ХЬАЙИЙЛЛАЙ

Укх деношка город Грозне бахархошта дика совгIат хилар В. И. Ленина цIерагIча проспекте хьайиллача № 13 йолча «Орбита» яхача фирменни тиках.

Тика хьаелллаш гулбеннараштa хьалхашка кьамаьлаш дир город Грозне халкъа депутатий Совета исполкома председателя В. М. Шамардина, СССР бунзама средствай промышленноста Министерства «Орбита» яхача управлене начальника В. И. Зюлькова. «Орбита» тика шефство дедаеча Грознерча радиотехнически завода директора А. Ф. Сарычева, № 13 йолча «Орбита» тика директора Л. М. Налаева, кхычар.

№ 2 йолча СМУ гIишлонхоша керда тика хоза хилийтара дикка къахьийгад, къаьстта а белгалбаьккха догдоагIа цига къахьийгача. Социалистически Къахьегама Турпала Ш. Хаджиев керте латтача комплексни бригада болх.)

Шеко яц цига баха эцархой кердача тика дег тIара раьза хургхиларах.

С. АРЧАКОВ.

САЛОIАЧА ДЕНОШКА

28 АВГУСТ

С. М. Кирова цIерагIа культуран салоIарен парк. 10.00. Болх беш я аттракционаш. 11.00 «Дайл ,бахха цIа — вахара юхьиг» яха радиоконцерт. 15.00 Халхарий майда. «Саг. общество, закон» яхача темах дола устни журнал. 20.00. Кинолекторн. «Машар, доттагIал, кхоллам» яха кинофестиваль.

В. И. Ленина цIерагIа культура Дворец. 17.00. Болх беш я радиолектори. «Ленински машара политикен, из таханарча советски киноискусстве хьалхонхари» яхача темах йола лекци. СССР халкъа артистий кхоллама портреташ. «Ильински Игорна шашагIбхетарь» яха фильм хьокхар. 18.00 Халхарий зал. Болх беш я «ШашагIвхетар» яха дискоклуб. 20.00. Бакъцара театр. Тематически кино хьокхар.

29 АВГУСТ

С. М. Кирова цIерагIа культуран салоIарен парк. 10.00 Болх беш я аттракционаш. 14.00. «Лаьтта гера ца доала дие» яха радиоконцерт. 15.00. Кинолектори. «Дунен хьалхашта кхетерча хьола бола лекци». 17.00 Халхарий майда. Нохч-ГIалгIай пачхьалкхен филармоние артистий концерт. 20.00 Кинолектори. «Машар, доттагIал, кхоллам» яха кинофестиваль.

В. И. Ленина цIерагIа культура Дворец. 11.00 Кинолекторн. Болх беш я «Фильмаш приключенеш» дешан [illegible] яха киноклуб. 16.00. Радиолектори. «Къахьегам [illegible] — парте болхлой» [illegible] яхача темах йола лекци. 18.00 Болх беш я «Бахера дунен» [illegible] яха фильм. [illegible] 20.00 Халхарий зал. Болх беш я «ШашагIвхетар» яха дискоклуб.

Редактор Т. А. ЦЕБОЕВ.

ТЕЛЕВИДЕНИ

28 АВГУСТ

I ПРОГРАММА

8.00 — «Хаь».
8.45 — «Кхуьш латтачар вахарьш».
9.10 — «Шоана, зай-нохой». «Шун бер школе доал».
9.40 — «Дийна товараш — дукхагIа».
10.10 — «Спортлото» 33-гIа тираж.
10.20 — «Летара сп».
11.05 — О. Ковалевий илли.
11.40 — «Советаши пахари».
12.10 — СССР халкъа художник А. Мыльников.
12.40 — ДIалоха Дунен халкъаьта меьерна конкурсий лауреаташ Э. ШахмурIзаеваси А. Горинан.
12.50 — «Бьароригий дуне».
13.40 — Мультипликационни фильм.
14.10 — «Кердадараш».
14.45 — «Москвичка» яха телевизионни клуб.
16.15 — Политически обозревателя Л. А. Вознесенске беседа.
16.45 — Фильм — берашта. «Аистенок».
17.25 — «ДоттагIал». Телевизионни журнал.
17.55 — «БIаргагуташр — шаша хилалда».
18.55 — «ХIа-хIа, межарий!».
21.00 — «Хаь».
21.35 — Концерт.
22.00 — Баскетболах йола дунен чемпионат. Перерыве — «Кердадараш».

II ПРОГРАММА

8.00 — Iуйранара гимнастика.
8.15 — «[illegible]».
8.30 — Iилман-популярни фильмий программа.
9.00 — «Шаьрача ара дехьа саг вийнар». Телевизионни художественни фильм (ЧССР).
10.00 — «Iуйранара почта» яха музыкальни программа.
10.30 — «Киноникьбара клуб».
11.00 — И. Винниченко. «Выбор». Телевизионни спектакль.
13.00 — Хин хIалхарча спортах йола дунен чемпионат.
13.40 — Казански телевидени студе программа. «Татаре халкъара дил. Искусствай мастерий концерт.
14.10 — «Кинопанорамаь [illegible]».
15.25 — «Лунен халкъашта юкъера обозрени».
15.45 — «Болхлой тIехьа» (иохчий меттала).
16.15 — Документальни фильм.
16.55 — «Селайна». Телевизионни журнал.
17.20 — Пятигорски телевидени студе программа.
18.00 — Сийлахь-боккхача Октябра 65 шу дизарга. «Вай биографи». Фильм 40-гIа. «Шу 1956-гIа».
19.00 — Телевизионни документальни фильм.
19.15 — Футболах йола СССР чемпионат. «Динамо» — «Динамо» (Минск). Перерыве (20.00) — «[illegible]».
21.00 — «Хаь».
21.35 — «[illegible]» яха телевизионни художественни фильм. 1-ра, 2-гIа сереш.

29 АВГУСТ

ШАХТЕРА ДИ

I ПРОГРАММА

8.00 — «Хаь».
8.45 — «Дунен халкъий [illegible]».
9.30 — «Будильник».
10.00 — «Советски Союза гIалаш [illegible]».
11.00 — «[illegible]» Iилман-популярни программа.
11.45 — «Iуйранара почта» яха музыкальни программа.
12.15 — «[illegible]».
12.10 — «[illegible]».
13.30 — «Музыкальни киоск».
14.00 — «[illegible]».
14.45 — «Хьалха аьдараш».
15.00 — Шахтера Дени. [illegible]
15.45 — Шахтера Дени хетаиа музыкальни программа.
16.35 — «Киноникьбара клуб».
17.35 — Мультипликационни фильмий программа.
18.00 — «[illegible]».
19.00 — [illegible].
19.30 — «[illegible]» яха документальни фильм.
21.00 — «Хаь».
21.35 — «Кинопанорама».
22.35 — «Кердадараш».

II ПРОГРАММА

8.00 — «[illegible]».
8.30 — Шахтера Дени хетаиа документальни фильмий программа.
9.35 — Коми АССР халкъий мастерийа художественни коллективаш концерт.
10.15 — «[illegible]» яха телевизионни художественни фильм. 1-ра, 2-гIа сереш.
12.25 — [illegible] яха музыкальни фильм.
12.30 — «[illegible]».

15.05 — «Котлан [illegible]». Фильме [illegible] клуб.
15.10 — «Халкъа [illegible]» (оьрсий меттала).
15.15 — «[illegible]» Нохч-ГIалгIайчоь автономе 60 шу из [illegible] Россеи [illegible] республиканский телевизионни фестиваль.
18.30 — «Адъютант его превосходительства» яха телевизионни приключенски художественни фильм. 1-ра сери.
19.00 — Сийлахь - боккхача Октябра 65 шу дизарга. «Вай биографи». Фильм 41-гIа. «Шу 1957-гIа».
19.10 — Гочраш халкъера йола дунен хьалхашта [illegible].
20.00 — «Бийса дахьалла [illegible], берашта».
20.15 — Баскетболах йола СССР Кубок.
21.00 — «Хаь».
21.35 — «ТIатовлаш [illegible]». Художественни фильм.

РАДИО

28 АВГУСТ

6.40 — «Социалистически [illegible]» (нохчий меттала).
7.15 — «Грозненский рабочий», «Комсомольское племя» газетий обзор.
7.25 — «[illegible]».
7.30 — Передачай программа (оьрсий меттала).
7.35 — Передачай программа (гIалгIай меттала).
8.25 — «[illegible]». Радиокомпозици (нохчий меттала).
10.15 — [illegible]. «Шовда [illegible]». Роман [illegible] (гIалгIай меттала).
10.35 — Реклама.
11.00 — «Хьона. Дьые, [illegible]» (оьрсий меттала).
11.30 — «Сатирически [illegible]». Радиожурнал (оьрсий меттала).
12.30 — «ХХ-гIа [illegible]» (оьрсий меттала).
16.00 — «Кавказа Iаьренаш» яха [illegible] (оьрсий меттала).
17.15 — «[illegible]» (нохчий меттала).

УКВ

14.00 — «[illegible]». Эстрадни музыкальни [illegible].
18.54 — «Сабранара [illegible]». Концерт.
19.34 — «Самаьрдаьча [illegible]» яха передача.
20.03 — Нало [illegible] М. [illegible].
20.33 — Матгигерча [illegible] вальсаш.

29 АВГУСТ

7.15 — «Грозненский рабочий» газета обзор.
7.25 — «Ленинан [illegible]» газета обзор.
7.30 — Передачай программа (оьрсий меттала).
7.35 — Передачай программа (нохчий меттала).
8.25 — «[illegible]» (оьрсий меттала).
10.15 — [illegible] «[illegible]» П. Дудаева (нохчий меттала).
11.30 — Концерт (оьрсий меттала).
15.15 — «Шуна [illegible]». Музыкальни программа (гIалгIай меттала).
16.00 — «Къона тIехье» (нохчий меттала).
16.30 — «[illegible]» (оьрсий меттала).
17.00 — «[illegible]» (гIалгIай меттала).
18.00 — «[illegible]». Концерт (гIалгIай меттала).

УКВ

14.00 — А. [illegible]. «[illegible]» литературни музыкальни композици.
15.55 — «[illegible]» концерт.
18.15 — «Салаiара [illegible]» яха передача.
19.34 — [illegible] В. Дудаева.
20.34 — Ш. [illegible].

Хенаан

Тахан республике гIоалаш [illegible] хургдац [illegible] а йоацаш. [illegible] секунде 0—3 метр сиха мух а балаш. Дегара температура республике гIоалаш 26 — 31. Грозне 28 — 30 градус йоалаш а йоалаш ха хила мег.

Кхоане [illegible] хургдац а йоалаш [illegible] секунде 3 — 7 метр сиха мух а балаш. [illegible] температура 12 — 17, [illegible] 23 — 28 градус [illegible].

МЕТЕОСТАНЦИ.

ТХА АДРЕС: 364007, г. Грозный, Маяковски ул. 92. Телефонаш: редактора — 2-45-57; редактора заместителя — 2-83-07; белгалъяча секретара — 0-24-00; отделий: партийни вахара — 0-24-04; промышленносте транспорте — 0-24-01; юрта бахама — 0-21-06; культура — 0-24-05; кьалмаш — 0-24-07; корректорски — [illegible].

НАШ АДРЕС: 364007, г. Грозный, ул. Маяковского, 92. Телефоны: редактора — 2-45-57; заместителя редактора — 2-83-07; ответственного секретаря — 0-24-00; отделов: партийной жизни — 0-24-04; промышленности и транспорта — 0-24-01; сельского хозяйства — 0-21-06; культуры — 0-24-05; писем — 0-24-07; корректорской — [illegible].

Газет арадувла шинарен, ерки, шоатген деношка.

«Грозненский рабочий» издательства типографи, Маяковски, 92. Типография издательства «Грозненский рабочий», ул. Маяковского, 92. Заказ № 3753.